

ส่วนที่ 2

ประเด็นการพัฒนา

ส่วนที่ 2

ประเด็นการพัฒนา

(ยะลา นราธิวาส และปัตตานี)

1. บทวิเคราะห์

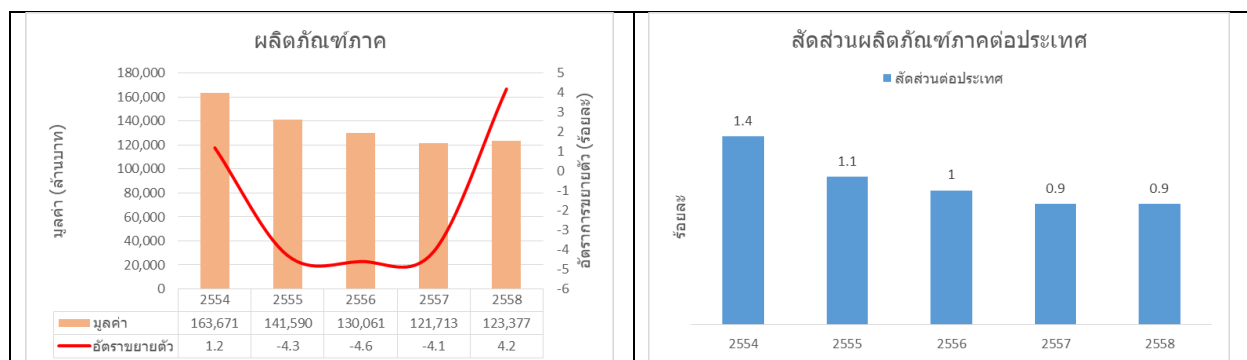
➤ ด้านเศรษฐกิจ

1.1 สภาพเศรษฐกิจและรายได้

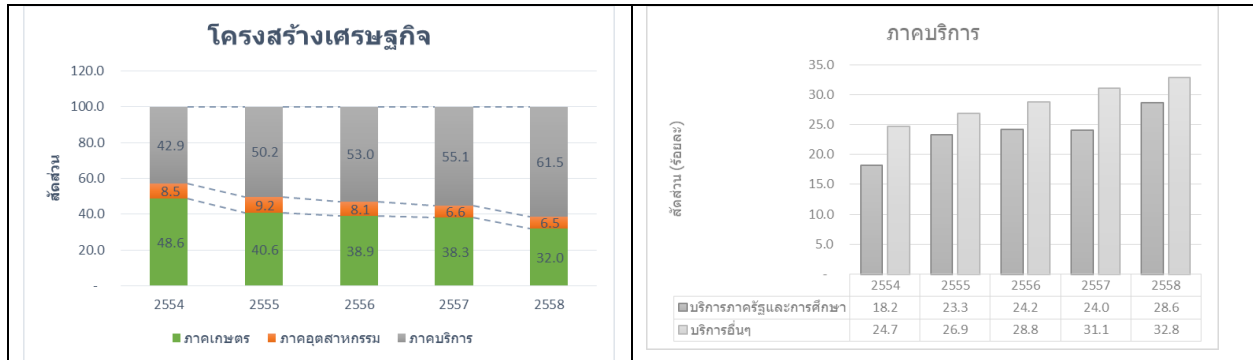
ภาพรวมเศรษฐกิจ

1. เศรษฐกิจภาคใต้ชายแดนลดลงอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2558 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมณราคาประจำปีเท่ากับ 123,377 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 0.9 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศโดยลดลงเมื่อเทียบกับปี 2555 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 1.1 ของประเทศทั้งนี้สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและราคายางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ที่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา

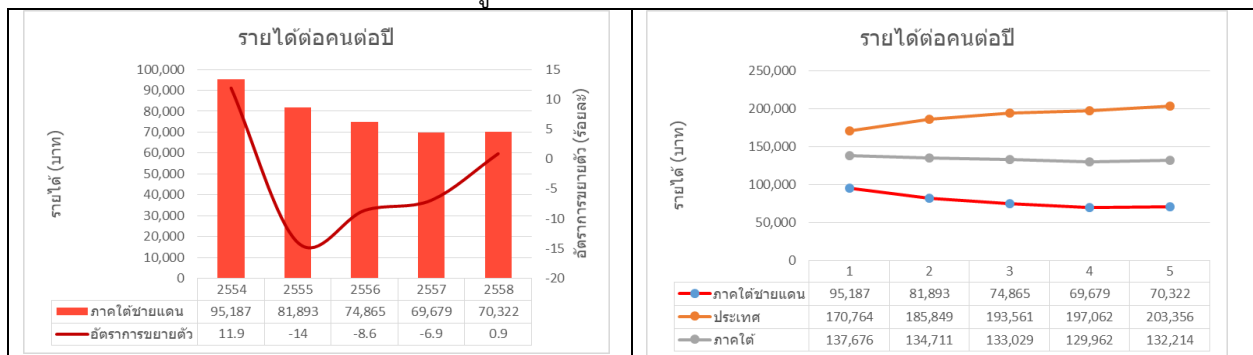
2. เศรษฐกิจภาคใต้ชายแดนขยายตัวในระดับต่ำโดยในปี 2558 มีการขยายตัวร้อยละ 4.2 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการหดตัวที่ร้อยละ 4.1 ในปี 2557 และหากพิจารณาในช่วง 5 ปี (พ.ศ. 2554 – 2558) เศรษฐกิจภาคใต้ชายแดนมีภาวะหดตัวเฉลี่ยร้อยละ 1.5 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.93 โดยสาเหตุส่วนหนึ่งจากราคายางพาราที่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ช่วงปี 2554 – 2558 ส่งผลกระทบต่อรายได้เกษตรกร

3. โครงสร้างเศรษฐกิจพึ่งพาภาคเกษตร ปี2554 มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 48.6ของผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดซึ่งภาคเกษตรเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญของภาคเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรแต่มีแนวโน้มของสัดส่วนการผลิตลดลงเนื่องจากราคาสินค้าเกษตรหลักโดยเฉพาะยางพาราปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องในขณะเดียวกันมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคบริการกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะการบริการภาครัฐและภาคการศึกษาจากการจัดสรรงบประมาณของรัฐเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยในปี 2558 สัดส่วนของภาคบริการปรับเป็นร้อยละ 61.5 ส่วนภาคอุตสาหกรรมปรับตัวลดลงเล็กน้อยโดยมีสัดส่วนการผลิตที่ร้อยละ 6.5 ในขณะที่

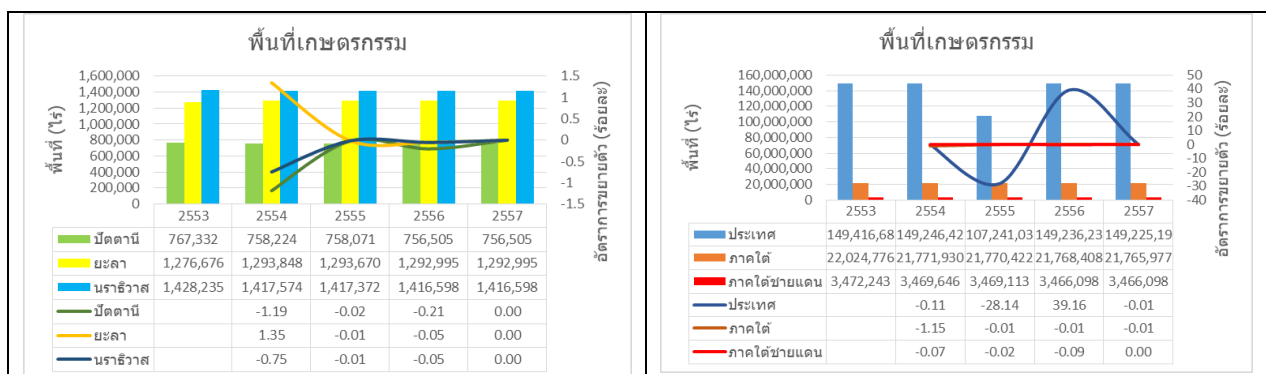

4. รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรมีแนวโน้มลดลงโดยปี 2557 ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากร (GRP Per capita) เฉลี่ย 69,679 บาทต่อคนต่อปีซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเกือบ 3 เท่าตัวลดลงจากปี 2554 ที่มีจำนวน 95,187 บาทต่อคนต่อปีโดยจังหวัดยะลา มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูงที่สุดเท่ากับ 89,875 บาทต่อคนต่อปีและจังหวัดนราธิวาสมีค่าต่ำสุด 54,922 บาทต่อคนต่อปีและต่ำที่สุดในภาคใต้และเป็นลำดับที่ 73 ของประเทศอย่างไรก็ตามในปี 2558 รายได้เฉลี่ยมีทิศทางปรับตัวขึ้นเล็กน้อย มีอัตราการขยายตัวเป็นบวกครั้งแรกในรอบสามปี ทั้งนี้เนื่องจากราคายางพารามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย

1.2 ด้านการเกษตร

- พื้นที่เกษตรกรรม
- พื้นที่เกษตรกรรม
- พื้นที่เกษตรกรรมของภาคใต้

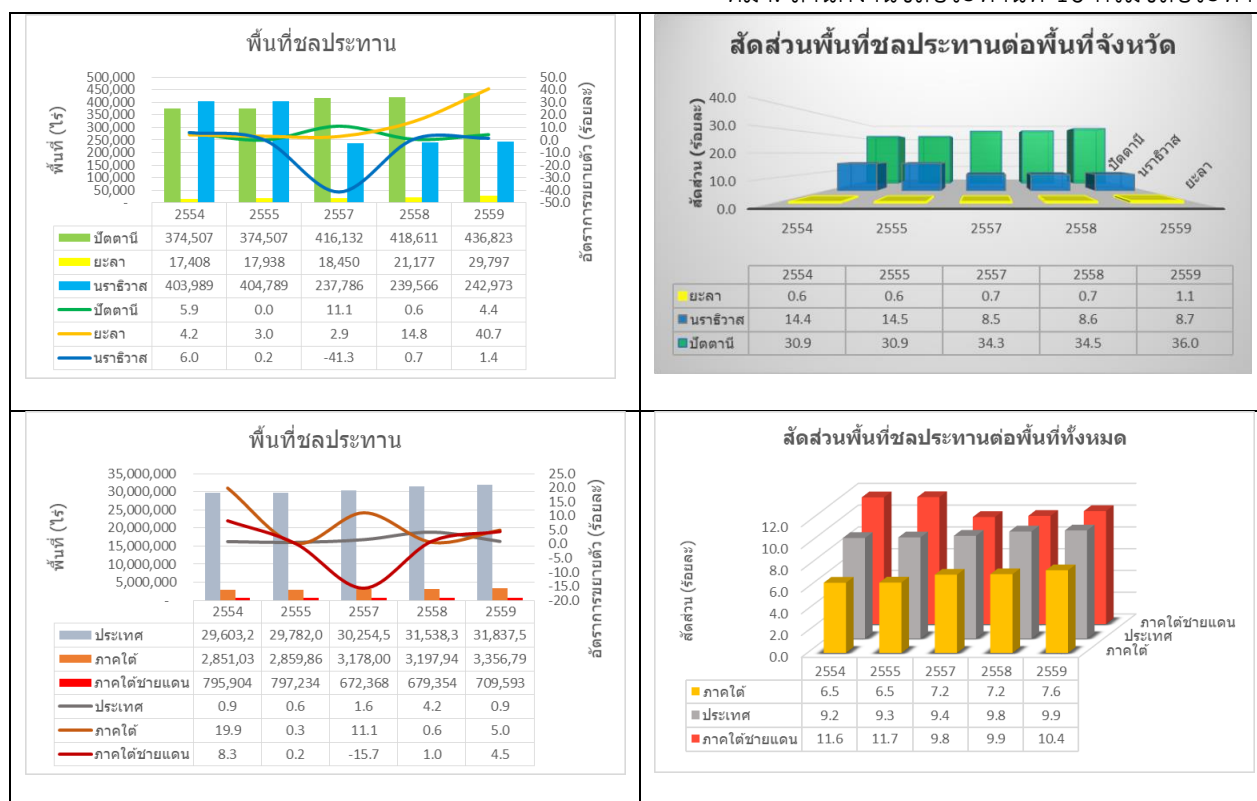

ปี 2557 จำนวน 3,466,098 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.92 ของภาคใต้ จังหวัดที่มีพื้นที่เกษตรกรรมมากที่สุดคือจังหวัดนราธิวาส รองลงมาเป็นจังหวัดยะลาและปัตตานีตามลำดับพื้นที่เกษตรกรรมโดยรวมปรับลดลงจากปี 2553 เล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ .18 โดยตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมาพื้นที่เกษตรกรรมของแต่ละจังหวัดและในภาพรวมของกลุ่มแทบจะไม่เปลี่ยนแปลง

● พื้นที่ชลประทาน

ตารางแสดงพื้นที่ชลประทานในภาคใต้

ที่มา: สำนักงานชลประทานที่ 16 กรมชลประทาน

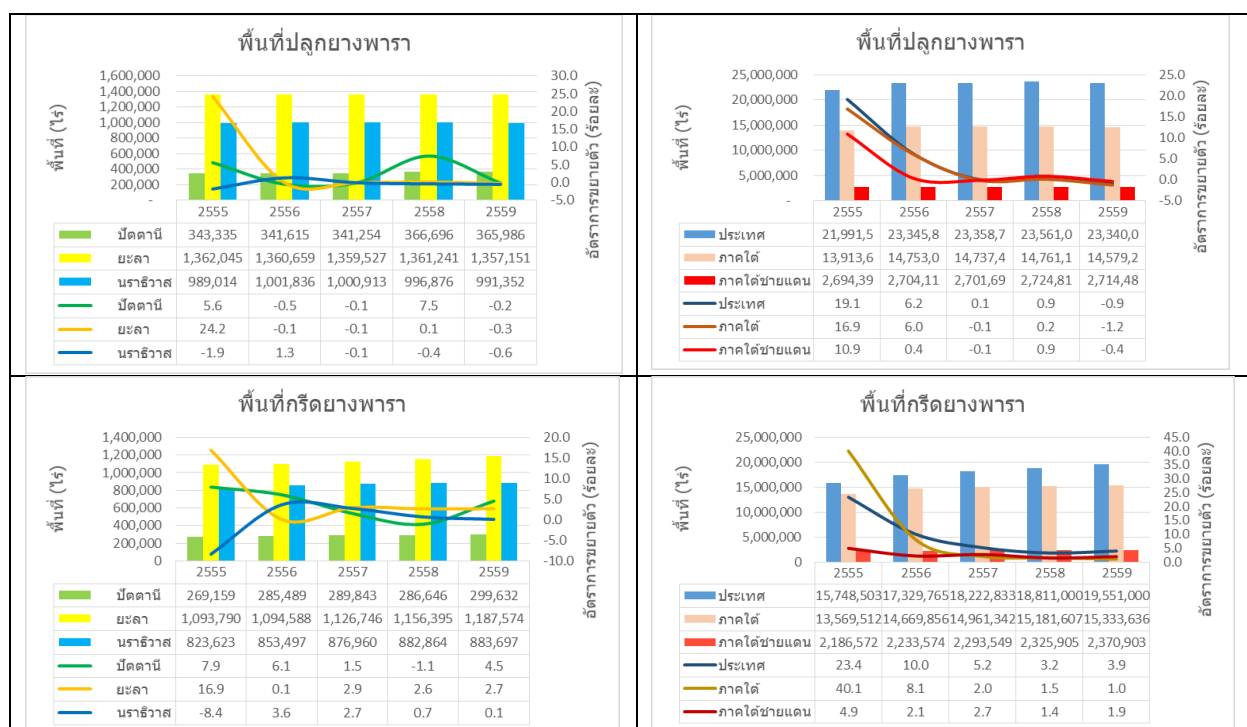

พื้นที่ชลประทานของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีแนวโน้มเพิ่มจากปี 2557 จาก 679,354 ไร่ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2558 เป็น 709,593 ไร่ โดยจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานมากที่สุดรองลงมาเป็นนราธิวาส และยะลาตามลำดับเมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทั้งหมดพบว่า กลุ่มภาคใต้ชายแดนมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทั้งหมดสูงกว่าภาคใต้ โดยจังหวัดปัตตานีมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานสูงสุดถึงเกือบร้อยละ 35 ในขณะที่จังหวัดนราธิวาสซึ่งมีพื้นที่เกษตรกรรมมากกว่าแต่กลับมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานน้อยกว่าค่อนข้างมาก

● พิษหลัก

(1) ยางพารา

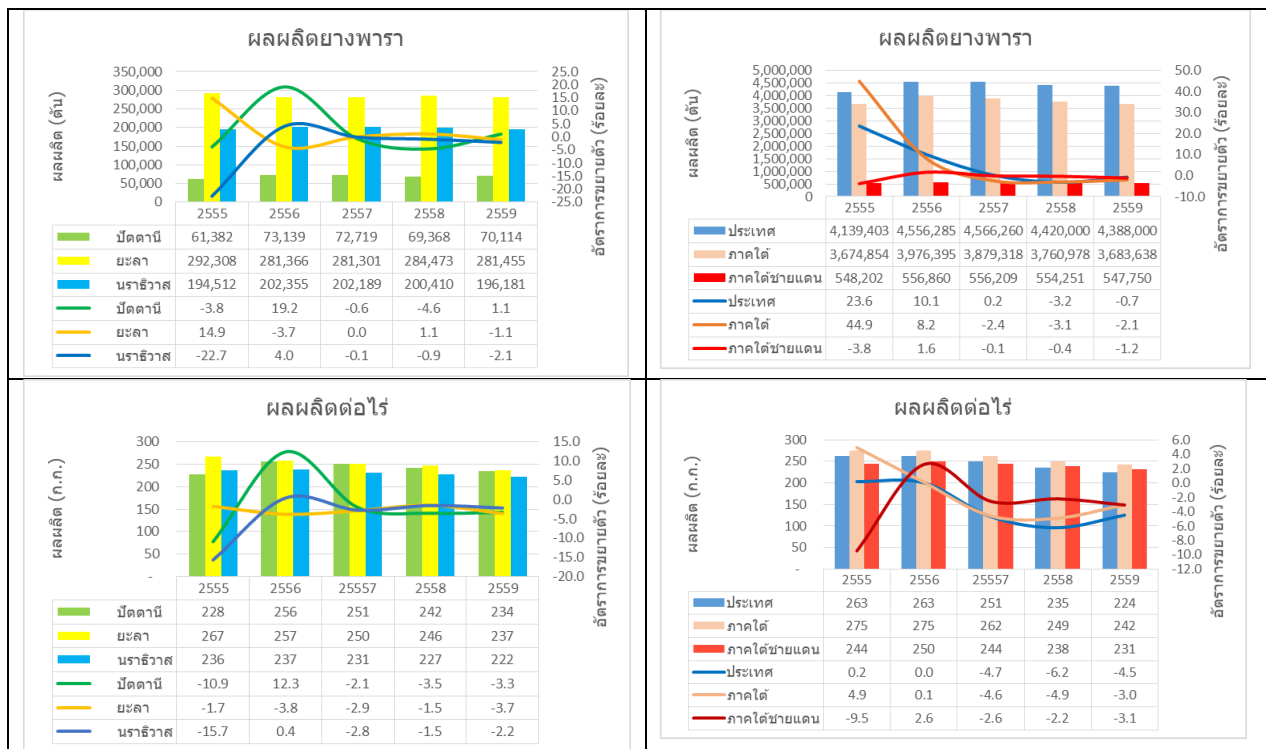
ข้อมูลพื้นที่ปลูก และพื้นที่เก็บเกี่ยวของยางพารา

ในปี 2558 ประเทศไทยมีพื้นที่ยืนต้น 23,331,923 ไร่ เป็นพื้นที่ยืนต้นในภาคใต้ 14,710,493 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 63.04 ของพื้นที่ปลูกทั้งประเทศ โดยกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ยืนต้นจำนวน 2,697,413 ไร่ จังหวัดยะลามีพื้นที่ยืนต้นมากที่สุด จำนวน 1,359,444 ไร่ รองลงมาเป็นจังหวัดนราธิวาสเมื่อเทียบการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ยืนต้นของปี 2557 และ 2558 พบว่า พื้นที่ยืนต้นทั้งในภาพรวมของประเทศ ของภาคใต้ และของกลุ่มภาคใต้ชายแดนมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยจังหวัดปัตตานีมีแนวโน้มลดพื้นที่ยืนต้นมากกว่าจังหวัดอื่น

ในส่วนของการกรีดยางพาราในปี 2558 ประเทศไทยมีพื้นที่กรีดยางพาราทั้งหมด 18,846,009 ไร่ เป็นพื้นที่กรีดยางพาราในภาคใต้ 12,785,305 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 67.84 ของพื้นที่กรีดยางพาราทั้งประเทศ โดยกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีพื้นที่กรีดยางพาราเป็น 2,323,122 ไร่ จังหวัดยะลามีพื้นที่กรีดยางพาราที่สุด จำนวน 1,148,968 ไร่ เมื่อเทียบการเปลี่ยนแปลงพื้นที่กรีดยางพาราได้ระหว่างปี 2557 กับ 2558 พบว่า พื้นที่กรีดยางพาราได้ทั้งในภาพรวมของประเทศ ของภาคใต้ ของกลุ่มภาคใต้ชายแดน และรายจังหวัด มีพื้นที่กรีดยางพาราได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง

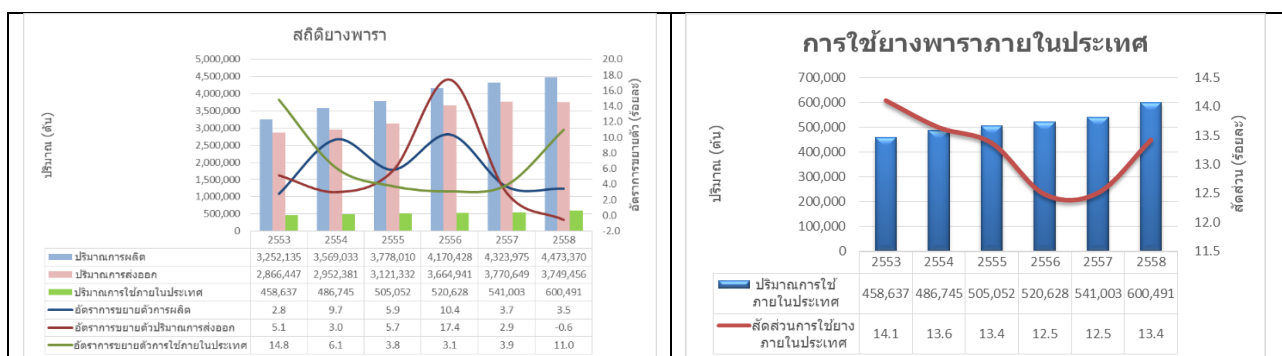
ข้อมูลผลผลิต (ตัน) และผลผลิตต่อไร่ (กก.) ของยางพารา

ด้านผลผลิตรวมในปี 2558 ประเทศไทยมีผลผลิตยางพารา 4,466,063 ตัน เป็นผลผลิตของภาคใต้ 3,208,397 ตัน คิดเป็นร้อยละ 71.84 ของผลผลิตทั้งประเทศ สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีผลผลิต 543,419 ตัน จังหวัดยะลามีผลผลิตรวมสูงสุด รองลงมาคือนราธิวาส ซึ่งสัดส่วนเป็นไปตามขนาดของพื้นที่ที่กีดได้ของแต่ละจังหวัด

สำหรับผลผลิตต่อไร่ในปี 2558 ประเทศไทยมีผลเฉลี่ยยางพารา 237 กิโลกรัมต่อไร่โดยภาคใต้มีผลผลิตเฉลี่ย 251 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนผลผลิตเฉลี่ยยางพาราของกลุ่มจังหวัดพบว่า กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลผลิตต่อไร่ เป็น 235 กิโลกรัมต่อไร่ โดยจังหวัดนราธิวาสมีผลผลิตต่อไร่น้อยที่สุดและน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และผลผลิตต่อไร่ในทุกพื้นที่แนวโน้มลดลง

ผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทย

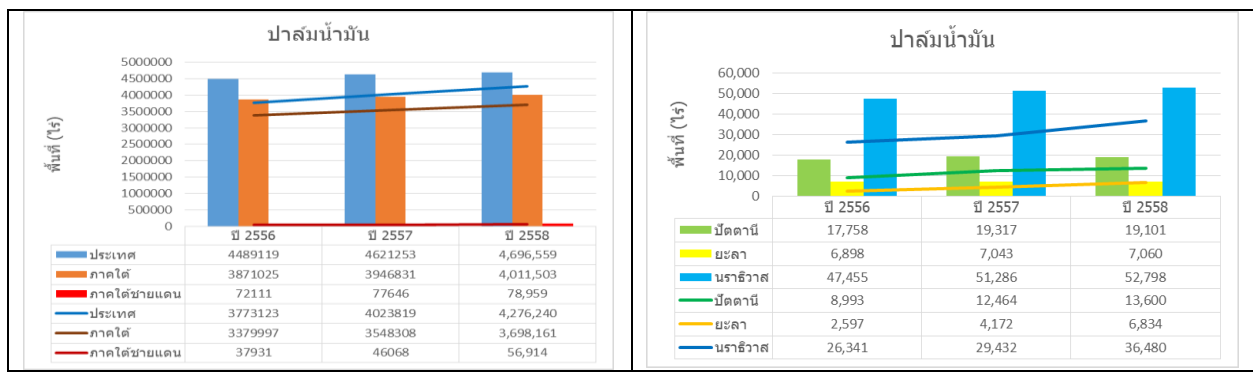

สำหรับแนวโน้มในการใช้ยางพาราภายในประเทศ พบว่า มีประเทศไทยมีการใช้ยางพาราเพื่อภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอัตราการขยายตัวอยู่ในช่วง 12.5 ถึง 14.1 ในปี 2558 ปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศ 600,491 ตัน คิดเป็นร้อยละ 13.4 ของผลผลิตยางพาราของทั้งประเทศ ทั้งนี้เป็นผลจากการมีนโยบายกระตุ้นให้มีการใช้ยางพาราในแปรรูปของหน่วยงานต่าง ๆ นั้นเอง

ในส่วนของการแปรรูปขึ้นปลายทางที่มีสัดส่วนมากที่สุดคือ ยางยานพาหนะ รองลงมาเป็นยางยืด ถุงมือยาง และยางรถจักรยานต์ โดยผลิตภัณฑ์ทั้ง 4 ชนิดมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 85 ของการใช้ยางภายในประเทศทั้งหมด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาแนวโน้มการขยายตัวของการใช้ยางพารา พบว่า ยางยานพาหนะและถุงมือยางที่มีการใช้ยางมากเป็นอันดับที่ 1 และ 2 มีทิศทางปริมาณการใช้ที่ลดลง ในขณะที่ถุงมือยาง ยางรถจักรยานยนต์มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

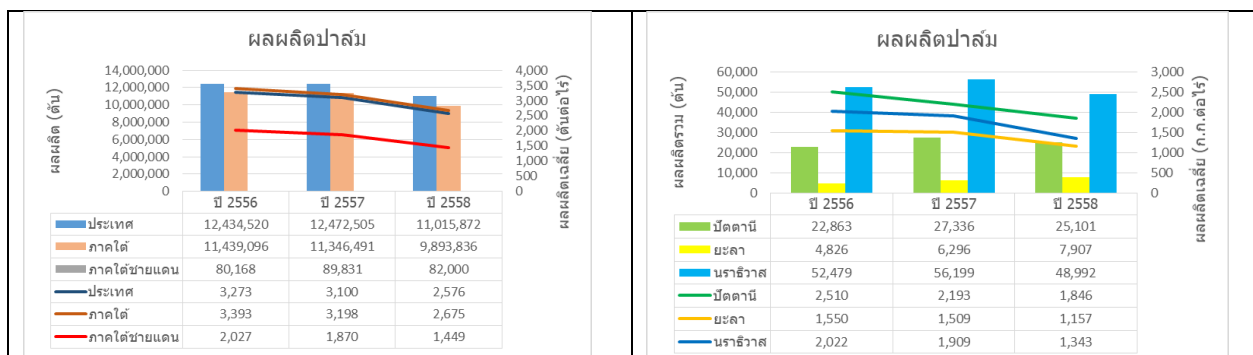
(2) ปาล์มน้ำมัน

ข้อมูลพื้นที่ปลูก และพื้นที่เก็บเกี่ยวของปาล์มน้ำมัน

ในปี 2558 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเกือบทั้งหมดอยู่ในภาคใต้ โดยภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์ม 4,011,503 ไร่ พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกเพียงแค่ 78,959 ไร่ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกปาล์มมากที่สุดคือ จังหวัดนราธิวาส โดยทุกจังหวัดมีพื้นที่การปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

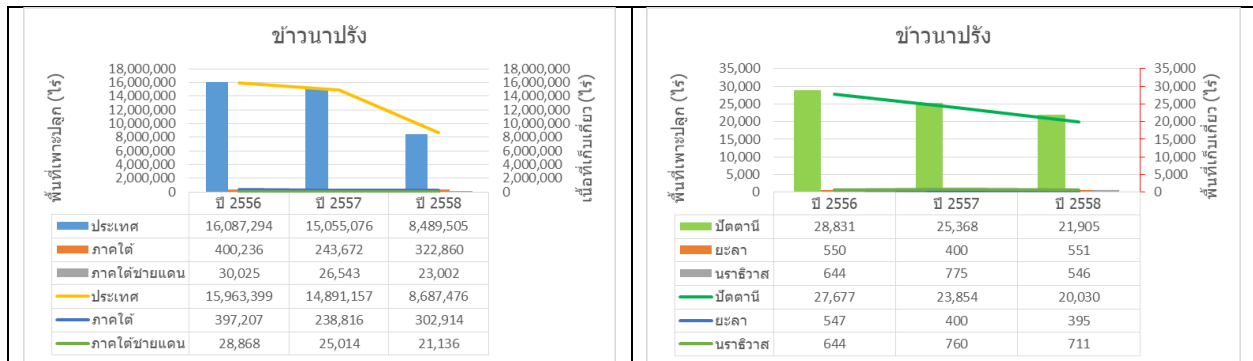
ข้อมูลผลผลิต (ตัน) และผลผลิตต่อไร่ (กก.) ของปาล์มน้ำมัน

แม้พื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลจะเพิ่มขึ้น แต่ในปี 2558 กลับพบว่า ผลผลิตรวมทั้งประเทศกลับมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตเฉลี่ยของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง โดยจังหวัดภาคใต้ชายแดนก็มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตรวมสูงสุด ในขณะที่จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงสุด แต่ผลผลิตต่อไร่ของทุกจังหวัดยังต่ำกว่าของประเทศมากและมีแนวโน้มลดลงซึ่งส่งผลให้ผลผลิตรวมลดลงไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากปาล์มเป็นพืชที่ต้องใช้น้ำมาก พบว่าในปี 2558 เป็นปีที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าทุกปีที่ผ่านมาจึงส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

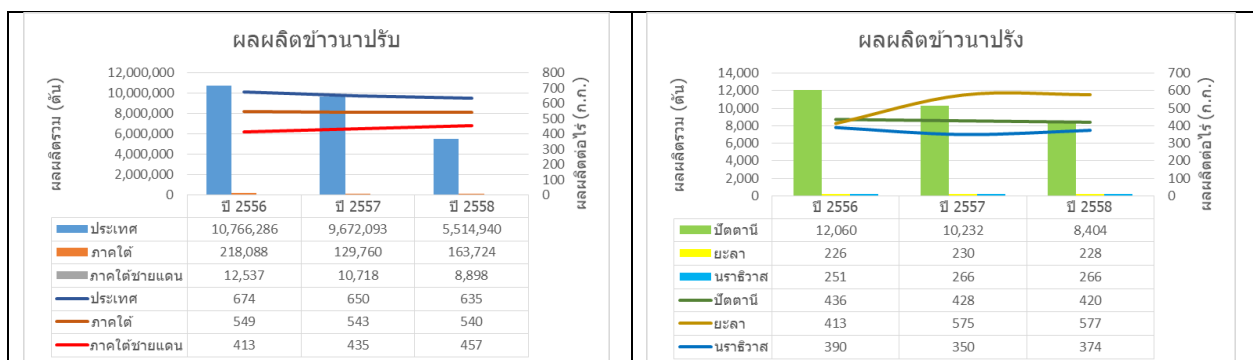
(3) ข้าวนาปรัง

ข้อมูลพื้นที่ปลูก และพื้นที่เก็บเกี่ยวของข้าวนาปรัง

ในปี 2556-2558 พื้นที่ปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปรังในภาพรวมของประเทศมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในกลุ่มภาคใต้ชายแดนก็มีทิศทางที่ไม่แตกต่างกัน พื้นที่ปลูกข้าวนาปรังของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศหรือภาคใต้ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกและพื้นที่เก็บเกี่ยวมากที่สุดคือจังหวัดปัตตานี

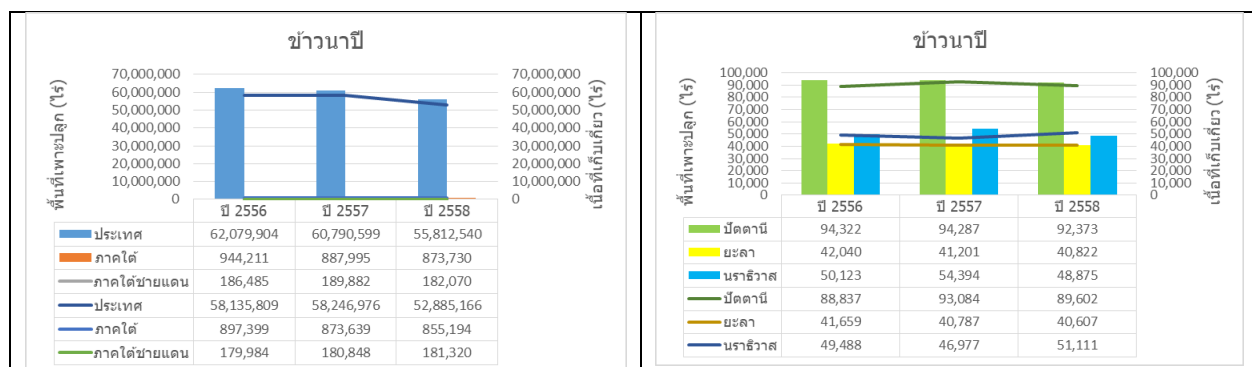
ข้อมูลผลผลิต (ตัน) และผลผลิตต่อไร่ (กก.) ของข้าวนาปรัง

ในด้านผลผลิตรวมพบว่าในทุกพื้นที่ที่มีผลผลิตรวมลดลงเช่นเดียวกันกับพื้นที่เก็บเกี่ยว ในส่วนของผลผลิตต่อไร่พบว่าในภาพรวมของประเทศและภาคใต้มีผลผลิตต่อไร่ที่ค่อนข้างคงที่ ในขณะที่พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าพื้นที่อื่น แต่มีแนวโน้มผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นเล็กน้อย โดยจังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่ขยับตัวสูงขึ้นจนใกล้เคียงกับภาคใต้ แต่ก็ยังต่ำกว่าระดับประเทศค่อนข้างมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเพาะปลูกข้าวนาปรังต้องอาศัยระบบชลประทานที่ดี ดังนั้นหากต้องการเพิ่มผลผลิตข้าวนาปรังก็จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบชลประทานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

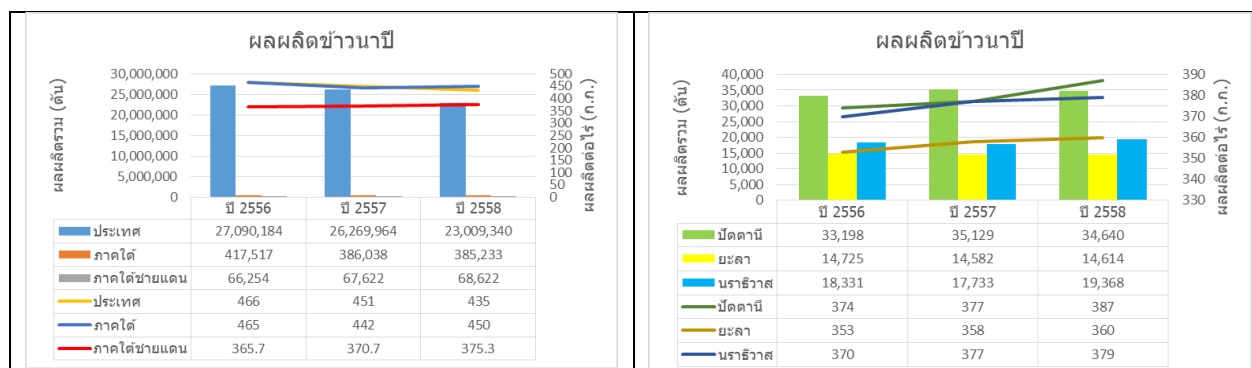
(4) ข้าวนาปี

ข้อมูลพื้นที่ปลูก และพื้นที่เก็บเกี่ยวของข้าวนาปี

ในปี 2556-2558พื้นที่และเก็บเกี่ยวของประเทศและภาคใต้มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย ในขณะที่กลุ่มภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกและเก็บเกี่ยวในสัดส่วนที่น้อยมากแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกและเก็บเกี่ยวมากที่สุดคือจังหวัดปัตตานี ในขณะที่จังหวัดมีการขยายพื้นที่มากที่สุดคือจังหวัดนราธิวาส

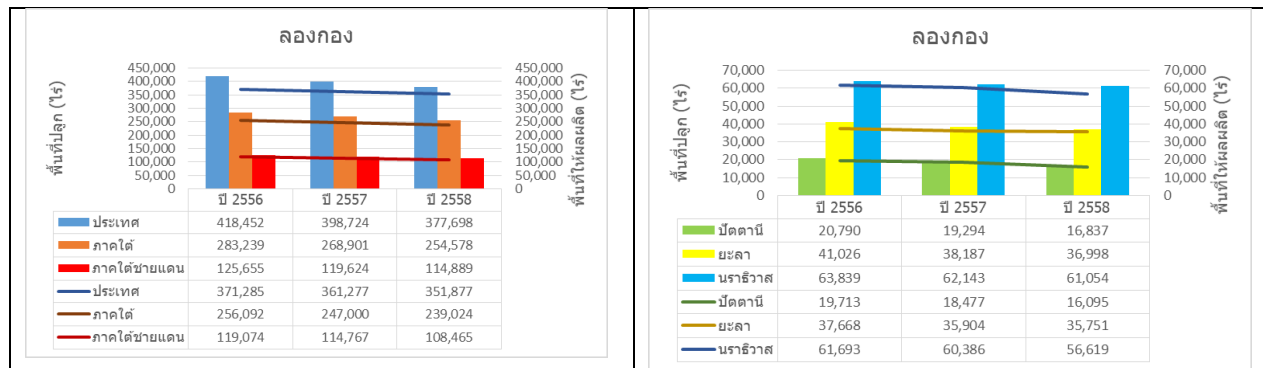
ข้อมูลผลผลิต (ตัน) และผลผลิตต่อไร่ (กก.) ของข้าวนาปี

ด้านผลผลิตรวมในปี 2556-2558ในภาพรวมของประเทศและภาคใต้มีผลผลิตรวมข้าวนาปีลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ภาคใต้ชายแดนมีผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเนื่องการเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูก ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ แม้จะมีทิศทางที่ดีขึ้นแต่ก็ยังให้ผลผลิตต่อไร่ที่ต่ำกว่าภาพรวมค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเกี่ยวข้องกับระบบชลประทานและสภาพดินฟ้าอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย เพื่อพิจารณารายจังหวัดเฉพาะในกลุ่มจังหวัด พบว่า จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตข้าวนาปีมากที่สุด กล่าวคือเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เพาะปลูก ผลผลิตรวม และผลผลิตต่อไร่ดีที่สุด อีกทั้งผลผลิตต่อไร่ของจังหวัดมีแนวโน้มที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

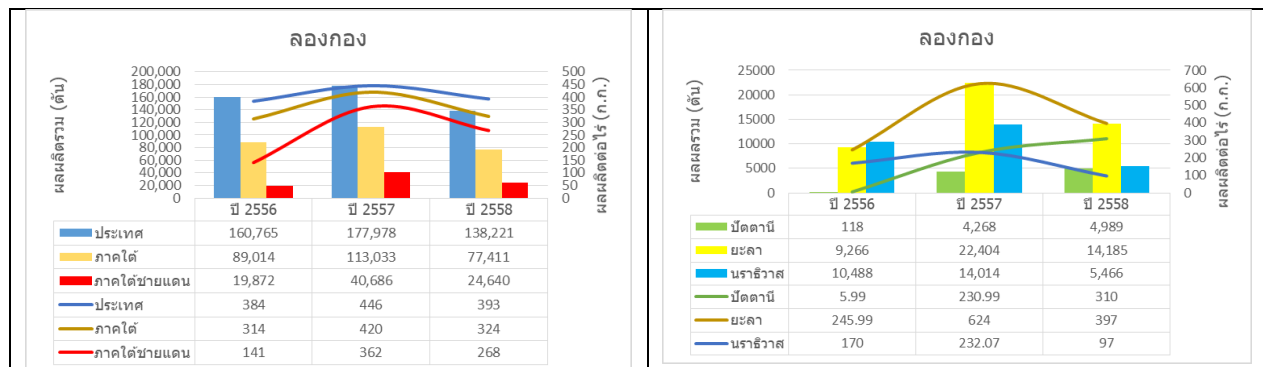
5) ลองกอง

พื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตลองกองของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ลองกองเป็นพืชที่โดดเด่นและมีชื่อเสียงของกลุ่มภาคใต้ชายแดน โดยกลุ่มมีพื้นที่ปลูกลองกองประมาณร้อยละ 30 ของประเทศ ในปี 2556-2558พื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตลองกองทุกพื้นที่มีแนวโน้มปรับตัวลงเล็กน้อย ซึ่งอาจเป็นผลจากราคาลองกองที่ปรับตัวลงทำให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น โดยจังหวัดที่ปลูกและมีพื้นที่ให้ผลผลิตลองกองมากที่สุดคือจังหวัดนราธิวาส แต่ทั้ง 3 จังหวัดก็มีขนาดพื้นที่เพาะปลูกลองกองลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวแล้วข้างต้น

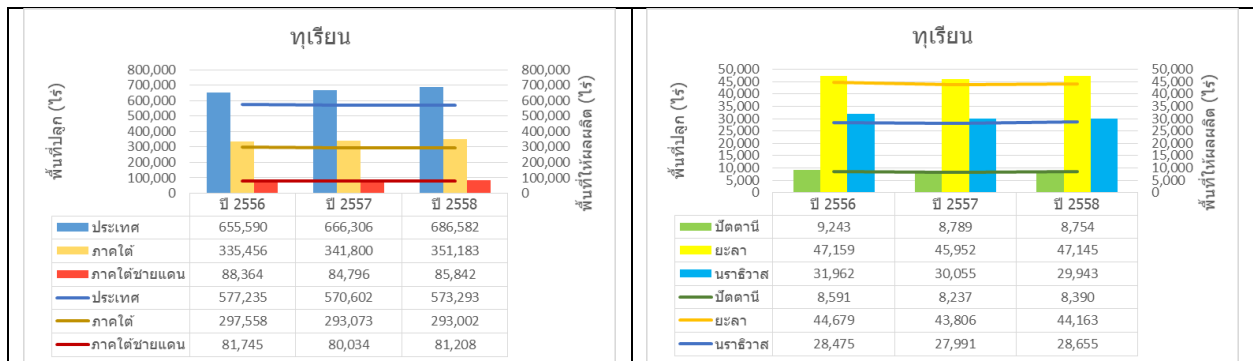
ผลผลิตและผลผลิตลองกองเฉลี่ยต่อไร่ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ด้านผลผลิตรวมในปี 2556-2558ทุกพื้นที่มีผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นในปี 2557 และปรับตัวลดลงในปี 2558 ทั้งนี้เนื่องจากการปรับตัวลงของพื้นที่ปลูกและปริมาณน้ำฝนที่ต่ำกว่าในปีอื่น ๆ ในส่วนของผลผลิตต่อไร่พบว่า แม้กลุ่มภาคใต้ชายแดนจะมีความโดดเด่นด้านลองกองแต่กลับมีผลผลิตต่อไร่ที่ต่ำกว่าพื้นที่อื่น และมีผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างผันผวน ทั้งนี้เนื่องจากการปลูกลองกองในกลุ่มจังหวัดยังเป็นการทำตามธรรมชาติและเป็นพื้นที่ดั้งเดิม ซึ่งจะต่างกับพื้นที่อื่นที่เพิ่งปลูกทีหลังจะมีลักษณะการจัดการสวนที่ดีกว่า ดังนั้นเพื่อเป็นการรักษาความได้เปรียบด้านพื้นที่ กลุ่มจังหวัดควรไม่นโยบายในการส่งเสริมให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตลองกองอย่างเร่งด่วน

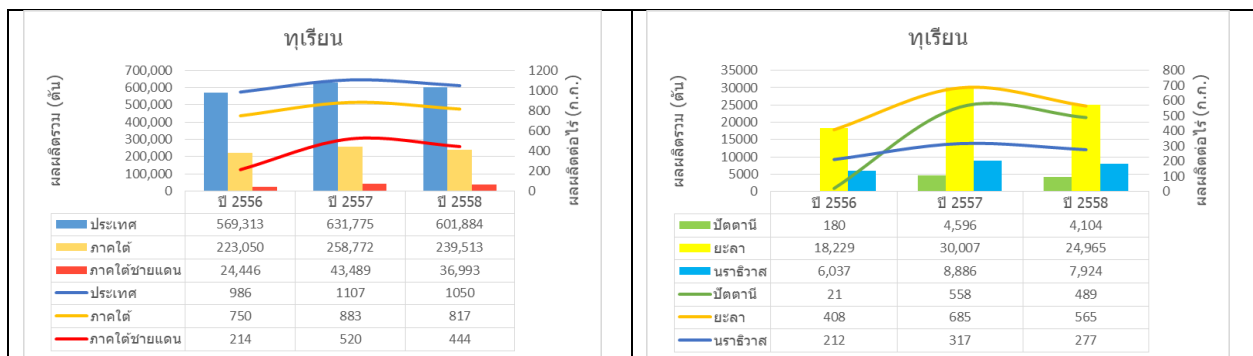
(6) ทุเรียน

พื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตทุเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเป็นพื้นที่ที่มีทุเรียนที่มีคุณภาพ มีพันธุ์ทุเรียนเฉพาะถิ่นที่มีชื่อเสียง มีพื้นที่ปลูกประมาณร้อยละ 12.5 ของประเทศ และ 1 ใน 4 ของภาคใต้ ในช่วงปี 2556-2558 ทุกพื้นที่ที่มีพื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตค่อนข้างคงที่ เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตสูงสุด รองลงมาเป็นจังหวัดนราธิวาส

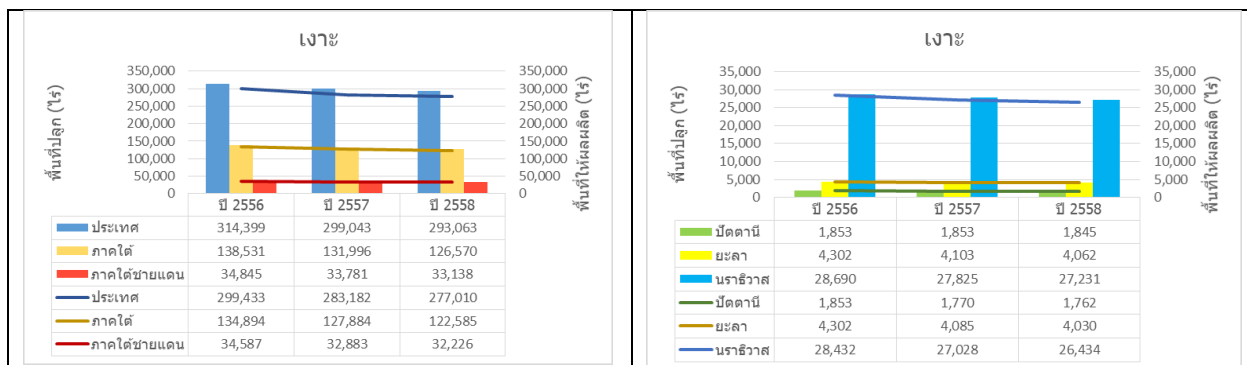
ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของทุเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

แม้กลุ่มภาคใต้ชายแดนจะมีพื้นที่ปลูกทุเรียนร้อยละ 12.5 ของพื้นที่ปลูกทั้งประเทศ แต่กลับมีผลผลิตรวมเพียงร้อยละ 6 ของประเทศเท่านั้น นั่นเป็นเพราะทางกลุ่มมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ไม่ถึงครึ่งของประเทศ ซึ่งแสดงถึงปัญหาด้านประสิทธิภาพการปลูกของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ในภาพรวมทั้งประเทศพบว่าในช่วงปี 2556-2558 ผลผลิตรวมมีแนวโน้มสูงขึ้นในขณะที่พื้นที่ปลูกค่อนข้างคงที่ แสดงว่าประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ซึ่งสังเกตได้จากผลผลิตต่อไร่ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2557 และลดลงเล็กน้อยในปี 2558 เมื่อพิจารณารายจังหวัดในกลุ่มพบว่า จังหวัดที่ได้ผลผลิตรวมมากที่สุดและมีผลผลิตต่อไร่สูงสุดคือจังหวัดยะลา จึงสรุปได้ว่าจังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตทุเรียน ทิศทางในการพัฒนาควรให้ความสำคัญกับพันธุ์ทุเรียนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ตลอดจนการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดต่อไป

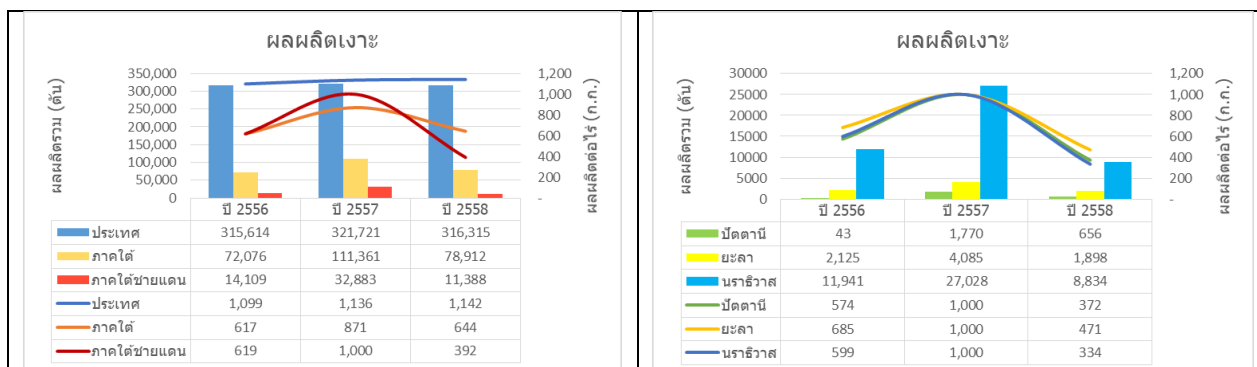
(7) เงาะ

พื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตของเงาะในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

เงาะเป็นพืชเศรษฐกิจของภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคใต้ชายแดน เกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่เพาะปลูกอยู่ในภาคใต้ โดยภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกประมาณร้อยละ 11.3 ของประเทศ โดยพื้นที่เพาะปลูกเกือบทั้งหมดอยู่ในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2556-2558 ทุกพื้นที่มีแนวโน้มลดพื้นที่ปลูกลง ทั้งนี้เนื่องจากราคาเงาะจะไม่ค่อยมีการปรับตัวมากนักเมื่อเทียบกับราคาผลไม้อย่างทุเรียน หรือมังคุด

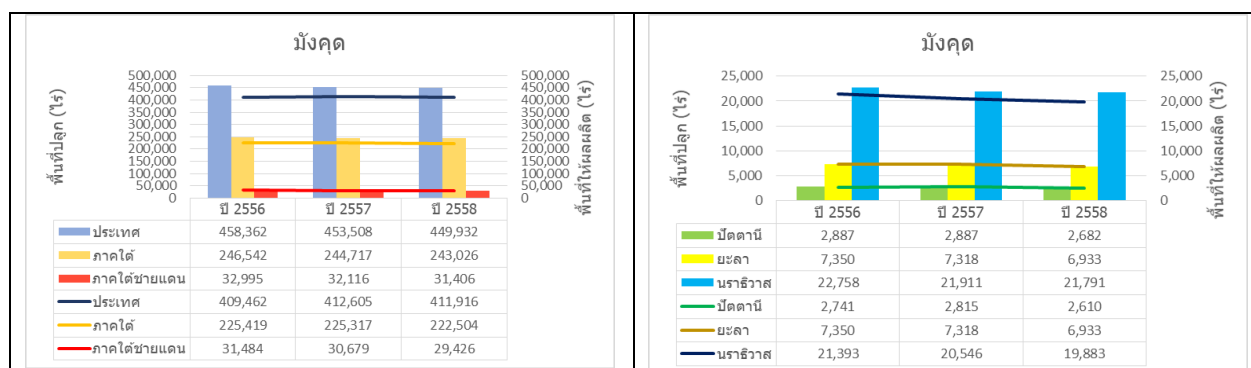
ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของเงาะในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ด้านผลผลิตรวมพบว่าภาคใต้ชายแดนมีผลผลิตรวมที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับผลผลิตรวมของประเทศและมีแนวโน้มลดลงในปี 2558 ในขณะที่ผลผลิตรวมของประเทศค่อนข้างคงที่ โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาสมีผลผลิตรวมลดลงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตต่อไร่ของกลุ่มจังหวัดลดลงอย่างมาก ซึ่งอาจเป็นผลมาจากปริมาณฝนที่เปลี่ยนแปลงหรือราคาของเงาะที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับผลไม้ชนิดอื่น จังหวัดที่มีศักยภาพในผลิตเงาะคือจังหวัดนราธิวาส ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้มากขึ้น

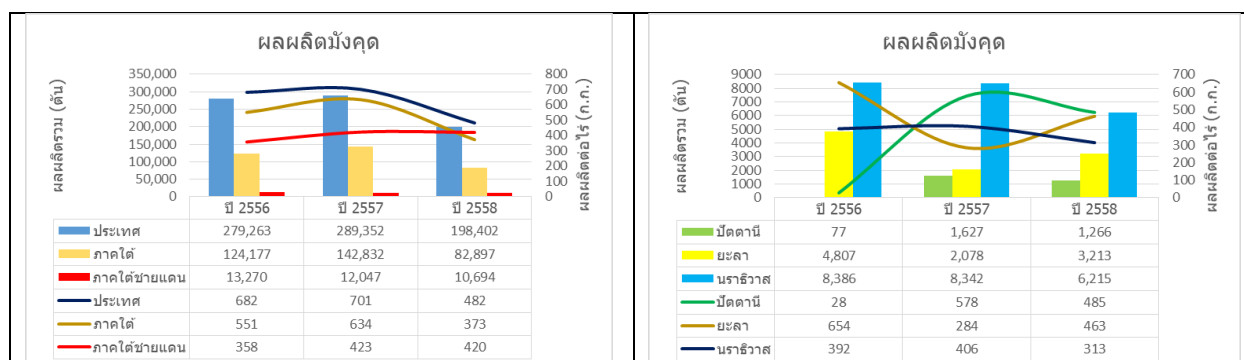
(8) มังคุด

พื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตของมังคุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

มังคุดเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีอนาคตประเทหนึ่ง เนื่องจากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ราคามังคุดมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเกินเท่าตัว มังคุดมีพื้นที่เพาะปลูกอยู่ในภาคใต้มากกว่าครึ่งของประเทศหรือร้อยละ 54 ในขณะที่ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกประมาณร้อยละ 7.0 ของประเทศ โดยพื้นที่เพาะปลูกส่วนมากอยู่ในจังหวัดนราธิวาส ในช่วงปี 2556-2558 ในภาพรวมมีแนวโน้มพื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิตปรับลดลงเพียงเล็กน้อย

ตาราง: ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของมังคุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

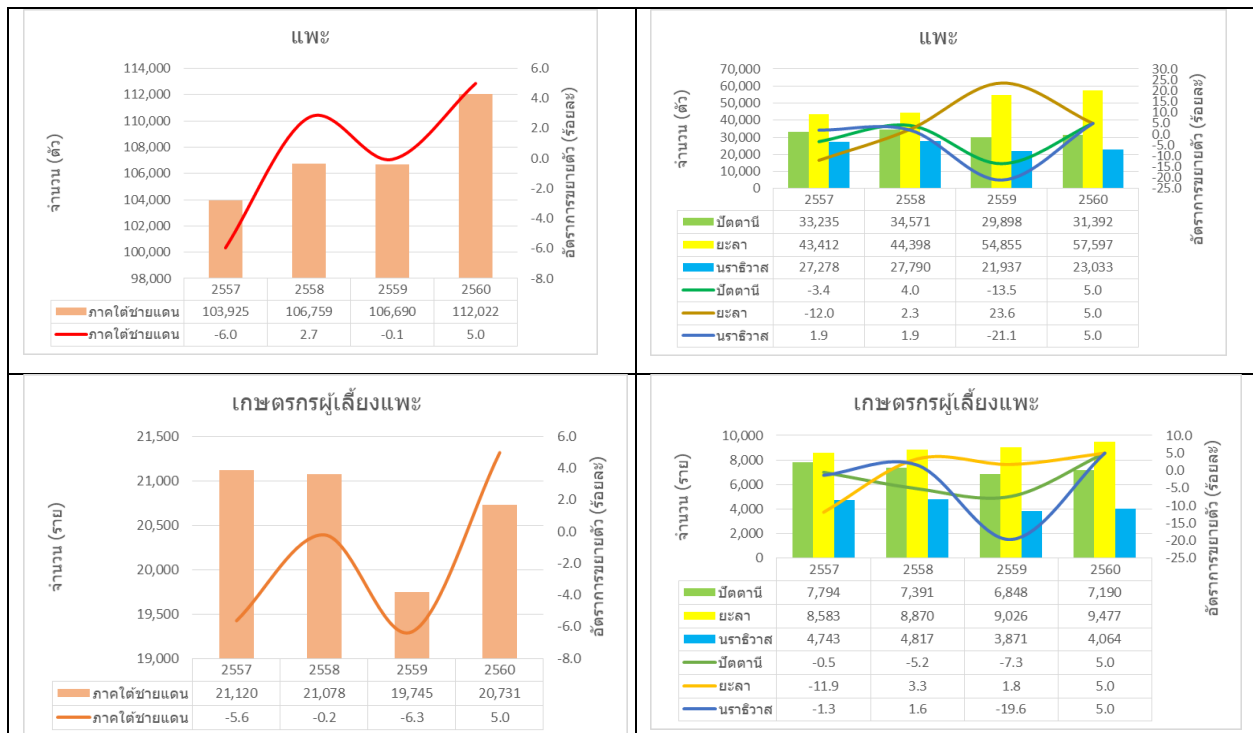

ด้านผลผลิตรวมพบว่าภาคใต้ชายแดนมีผลผลิตรวมที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับผลผลิตรวมของประเทศและมีแนวโน้มปรับลดลงในปี 2558 เช่นเดียวพืชเศรษฐกิจอื่นและทิศทางเดียวกับผลผลิตรวมของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีผลผลิตรวมลดลงมากที่สุด อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2558 กลุ่มภาคใต้ชายแดนกลับมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นซึ่งสวนทางกับของประเทศและของภาคใต้ โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นมากคือจังหวัดยะลากับปัตตานี

● ปศุสัตว์

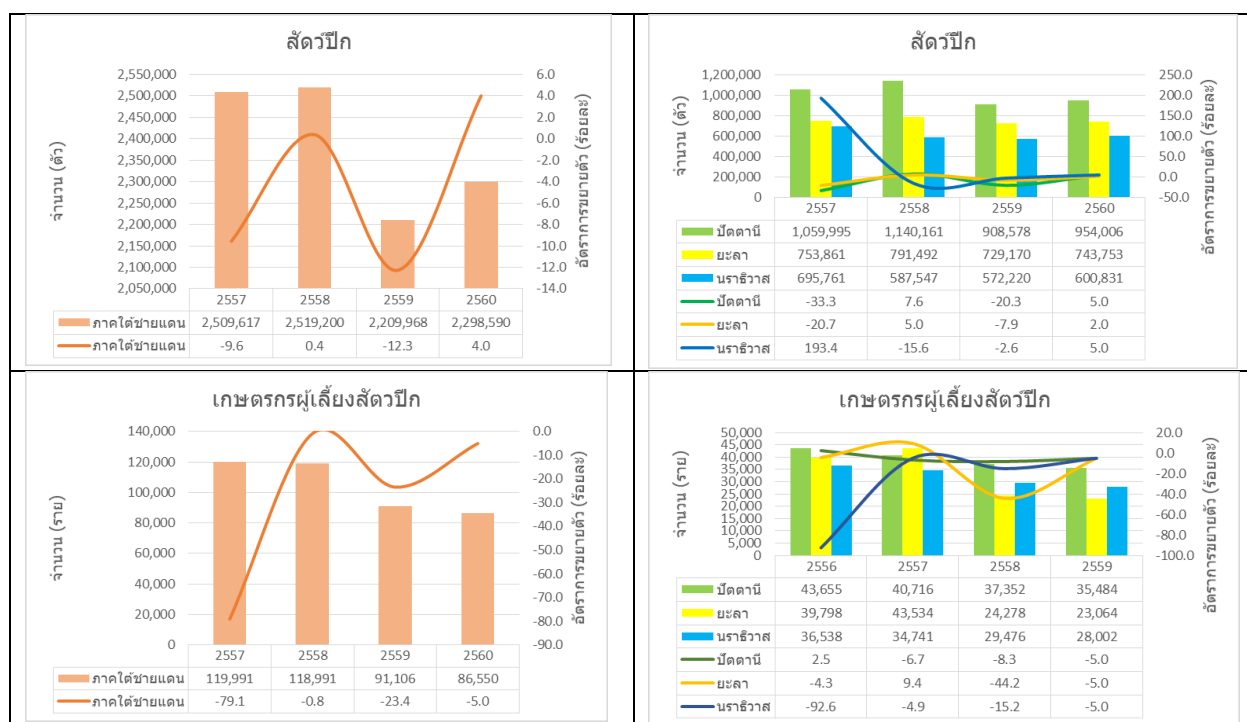
การกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ มีความจำเป็นที่จะต้องทราบปริมาณสัตว์และจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ซึ่งจำนวนปศุสัตว์ในพื้นที่ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีจำนวนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยและบางปีลดลง โดยมีสาเหตุจากการเคลื่อนย้ายสัตว์ออกนอกพื้นที่และการฆ่าบริโภคในท้องถิ่น

(1) แพะ

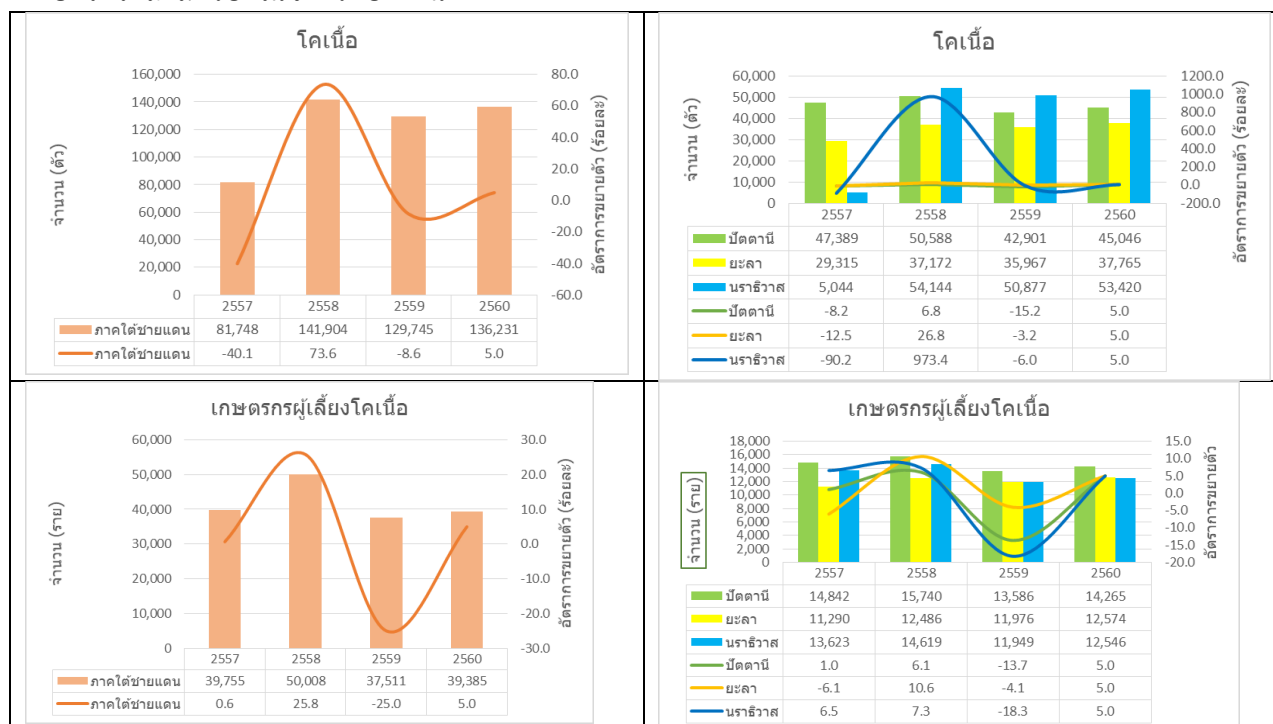

แพะเป็นสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมุสลิมของประชากรในภาคใต้ชายแดน แม้ในช่วงปี 2557-2560 จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงจะมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะในปี 2559 แต่จำนวนแพะหรือผลผลิตแพะกลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จังหวัดที่มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะลดลงคือจังหวัดนราธิวาส ในขณะที่จังหวัดยะลาซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรและจำนวนแพะมากที่สุดมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จังหวัดยะลาจึงเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตแพะ ควรมีการส่งเสริมและกำหนดทิศทางการพัฒนาเรื่องการเลี้ยงแพะให้ชัดเจน เนื่องจากปัจจุบันยังมีการนำเข้าแพะจากพื้นที่อื่น และสำหรับพื้นที่ภาคใต้ชายแดนแพะถือเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญและจำเป็น

(2) สัตว์ปีก

ในช่วงปี 2557-2560 พบว่าทั้งจำนวนสัตว์ปีกและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีการเพิ่มขึ้นอย่างรุนแรงในปี 2558 ปรับตัวลดลงอย่างรุนแรงในปี 2559 และปรับเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2560 ซึ่งจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสัตว์ปีกคือจังหวัดปัตตานี เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีทั้งเกษตรกรและจำนวนสัตว์ปีกมากที่สุด อีกทั้งในขณะปี 2559 ซึ่งพื้นที่อื่นมีการปรับลดการผลิตสัตว์ปีกอย่างรุนแรง แต่กลับไม่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและสัตว์ปีกในจังหวัดปัตตานี

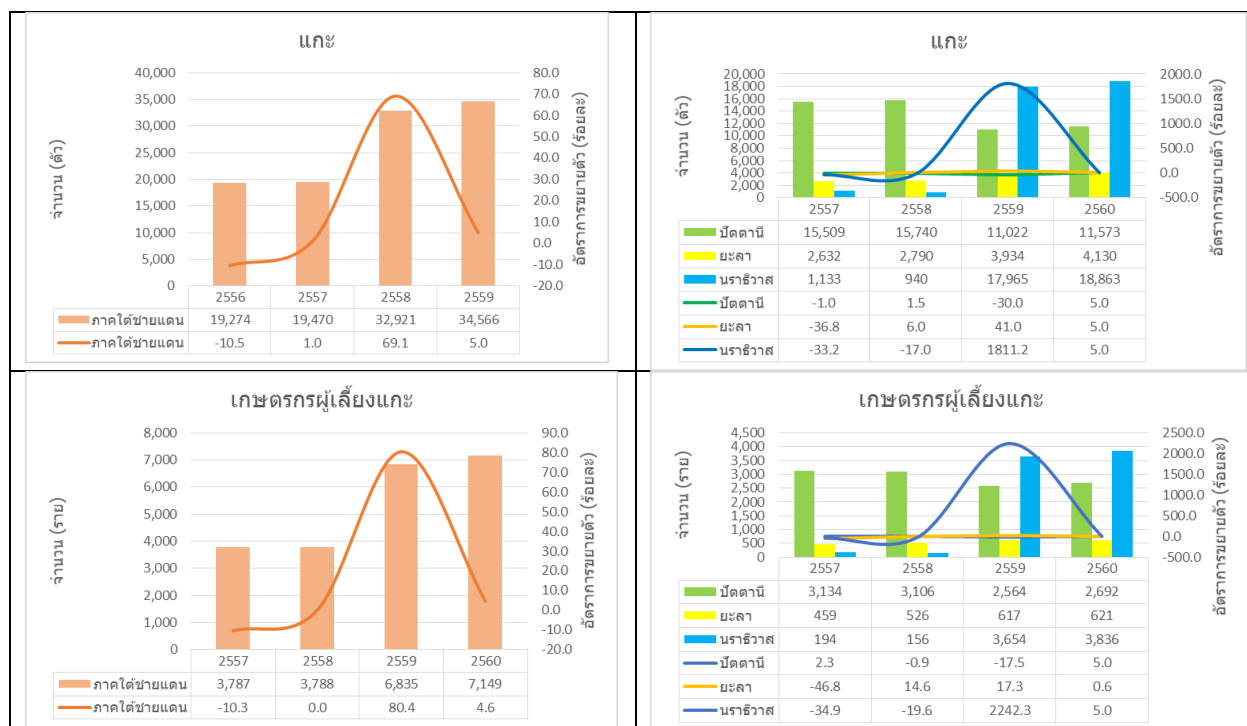

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์เขต 9

ในช่วงปี 2557-2560 พบว่าทั้งจำนวนโคเนื้อและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีการเพิ่มขึ้นในปี 2558 ปรับตัวลดลงในปี 2559 และปรับเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2560 ซึ่งทั้ง 3 จังหวัดมีศักยภาพในการผลิตโคเนื้อไม่แตกต่างกันมากนัก โดยจังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงสุด

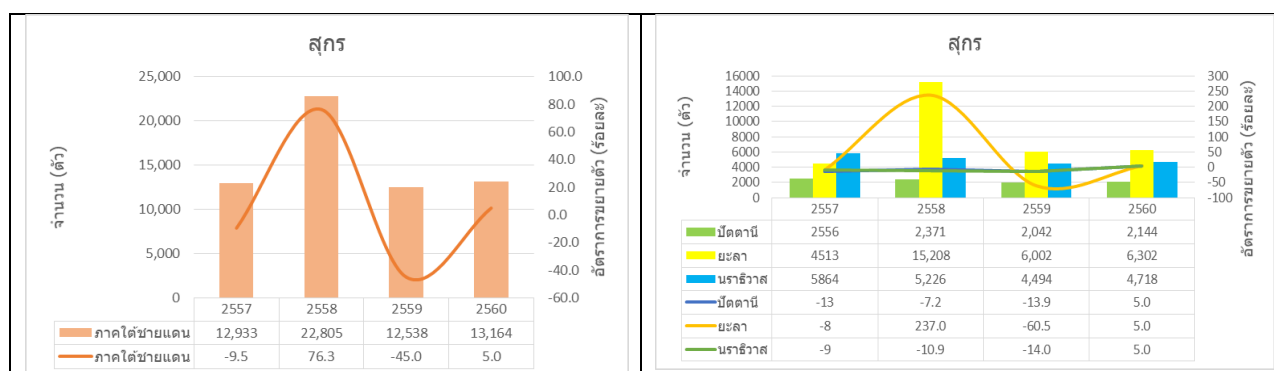
(4) แกะ

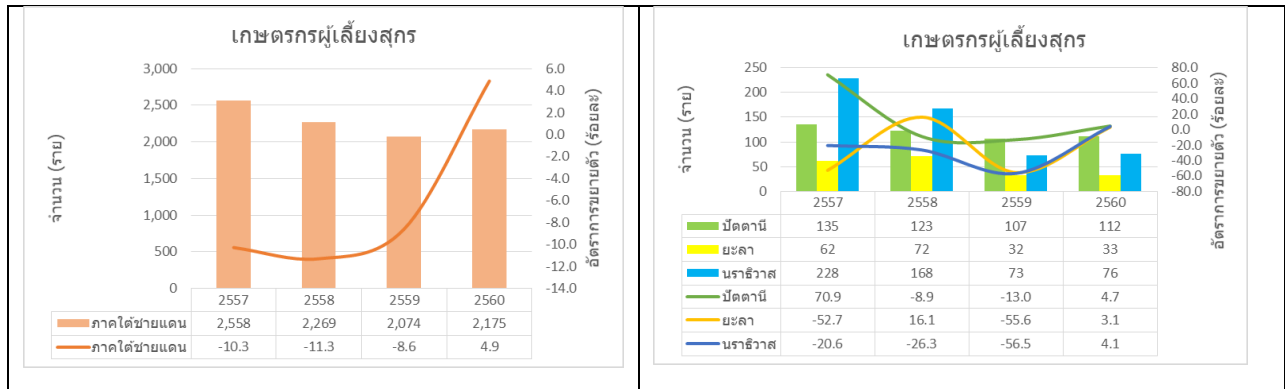
แกะของจังหวัดในพื้นที่เขต 9 ปี 2556 - 2560

ในช่วง 2557-2560 พบว่าจำนวนแกะและเกษตรกรผู้เลี้ยงแกะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี 2559 ที่มีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างรุนแรง โดยเกษตรกรเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 80 ในขณะที่จำนวนแกะเพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 70 แม้ในปีต่อมาจะเพิ่มไม่มากก็ตาม ซึ่งเป็นผลจากการเลี้ยงเพิ่มขึ้นของจังหวัดนราธิวาส ในขณะที่จังหวัดยะลาซึ่งมีการเลี้ยงแกะในปริมาณที่ใกล้เคียงกันกับมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย ส่วนจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่ไม่มีศักยภาพในด้านการผลิตแกะ

(5) สุกร

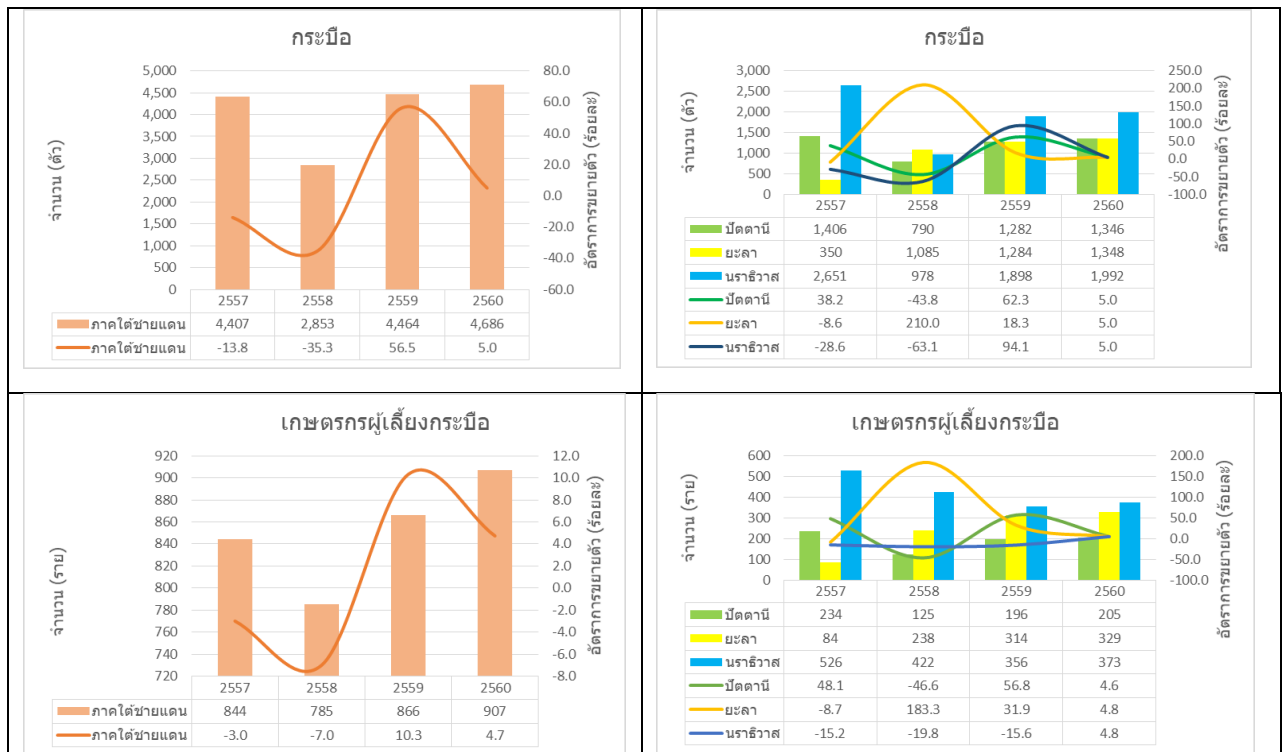

ในช่วง 2557-2560 พบว่าจำนวนสุกรค่อนข้างผันผวน โดยเฉพาะในปี 2558ที่มีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างรุนแรง ถึงร้อยละ 76.3ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนสุกรในจังหวัดยะลา ในขณะที่จำนวนเกษตรกรในภาพรวมของกลุ่มและรายจังหวัดปรับลดลงเล็กน้อย แต่ทั้งสองส่วนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2560 จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสุกร เนื่องจากมีเกษตรกรผู้เลี้ยงน้อยแต่กลับมีผลผลิตมากกว่าจังหวัดอื่น ซึ่งตรงกันข้ามกับจังหวัดปัตตานีที่มีจำนวนผู้เลี้ยงมากแต่มีผลผลิตน้อยกว่า

(6) กระบือ

จำนวนกระบือของจังหวัดในพื้นที่เขต 9 ปี 2556 - 2560

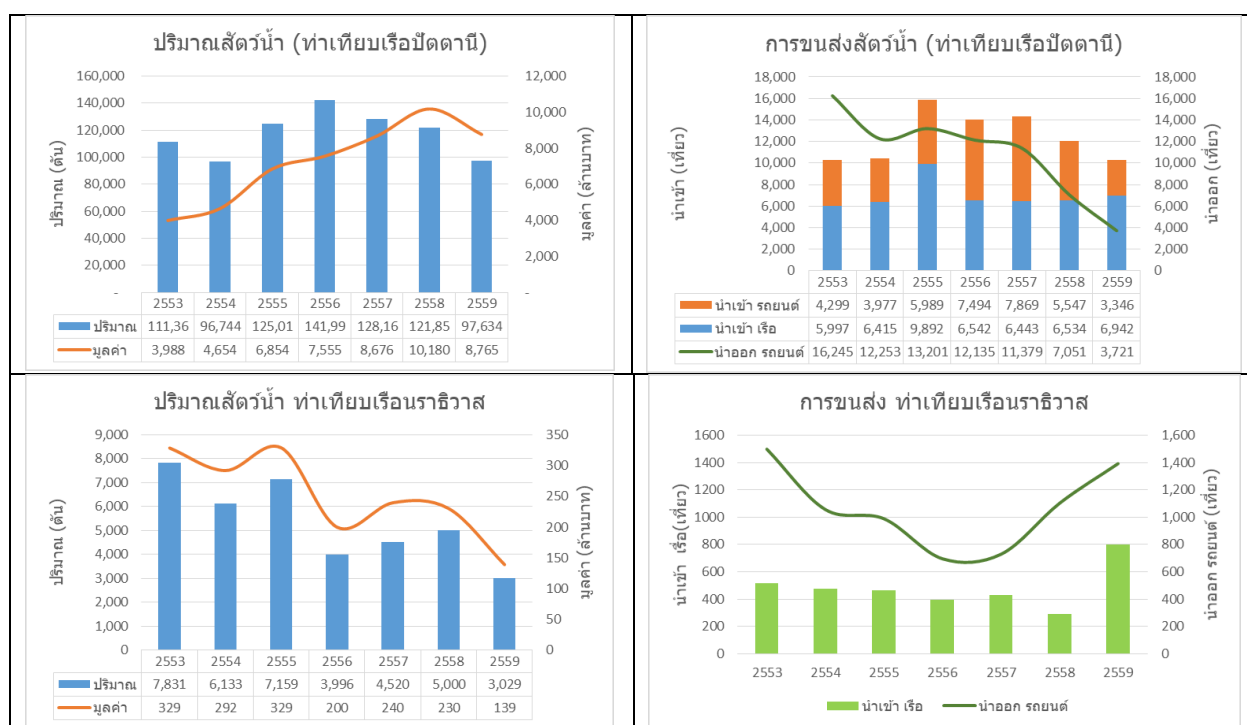

ในช่วงปี 2557-2560 พบว่าจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือและกระบือมีการปรับลดอย่างรุนแรงในปี 2558 ซึ่งเป็นผลจากการปรับลดลงของจังหวัดปัตตานี อย่างไรก็ตามในปี 2559 และ ปี 2560 ได้มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจนมีปริมาณที่มากกว่าเดิมหรือมีปริมาณทั้งจำนวนผู้เลี้ยงและจำนวนกระบือสูงกว่าปี 2557 จังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตกระบือมากที่สุดคือจังหวัดนราธิวาส รองลงมาเป็นจังหวัดยะลา ทั้งเนื่องจากทั้ง 2 จังหวัดมีจำนวนผู้เลี้ยงและกระบือมาก

● สัตว์น้ำทะเล

ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำทะเลจากท่าเทียบเรือและสะพานปลาทั้ง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่องค์การสะพานปลาได้เก็บรวบรวมสถิติไว้ พบว่าแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของจังหวัดนราธิวาส นั้น มีการเพิ่มขึ้น และลดลงในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2553 – 2557 ไม่มากนัก เนื่องจากลักษณะการประมงในจังหวัดนี้เป็นลักษณะ ของการประมงพื้นบ้านหรือการประมงชายฝั่งขนาดเล็ก เรือประมงมีประสิทธิภาพไม่สูง และมีการจับสัตว์น้ำใน ปริมาณไม่มากนัก สำหรับท่าเทียบเรือประมงปัตตานี เป็นท่าเทียบเรือที่เป็นศูนย์กลางให้มีการนำสินค้าสัตว์น้ำ จากท่าเทียบเรื่อย่อยในบริเวณโดยรอบมาทำการซื้อขายภายในด้วย รวมถึงเรือประมงที่ขึ้นท่าในจังหวัดปัตตานีจะ เป็นเรือประมงน้ำลึก สามารถจับสัตว์น้ำได้ในปริมาณมากในแต่ละครั้ง จึงอาจกล่าวได้ว่าท่าเทียบเรือประมงแห่งนี้ เป็นท่าเทียบเรือประมงที่สำคัญสามารถเชื่อมโยงต่อเนื่องไปยังการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงที่สำคัญต่อไป

สำหรับท่าเทียบเรือประมงจังหวัดปัตตานี ที่มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าในช่วง ระยะเวลาตั้งแต่ปี 2553 – 2558 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและลดลงเล็กน้อยในปี 2559 เนื่องจากประสบปัญหาด้าน กฎหมาย และมาตรการIUU สรุปลำดับดังตารางต่อไปนี้

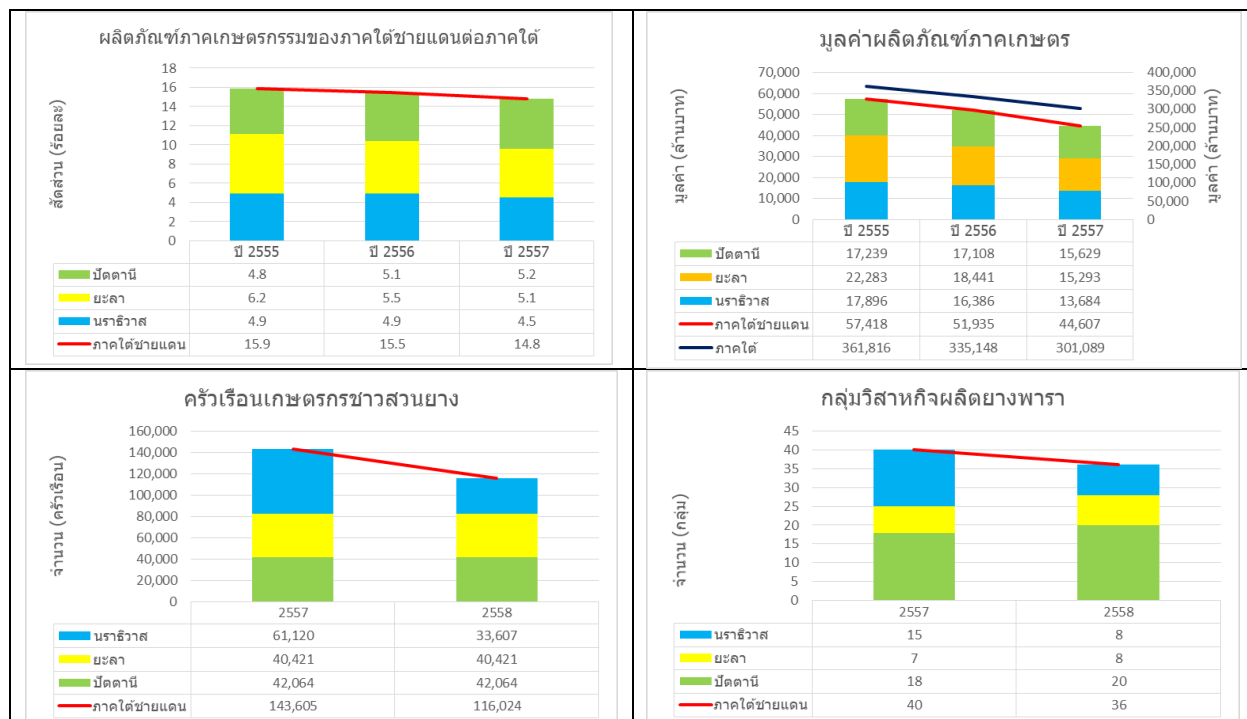

และมูลค่าสัตว์น้ำของ 2 ท่าแตกต่างกันค่อนข้างมากเนื่องจากท่าเทียบเรือประมงจังหวัดปัตตานีเป็นท่า ขนาดใหญ่และเป็นศูนย์กลางของภาคใต้ ในช่วงปี 2553-2559 ของท่าเทียบเรือประมงปัตตานี พบว่า ในช่วงปี 2553-2556 ปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และปรับตัวลดลงตั้งปี 2557 เป็นต้นมา ในขณะที่มูลค่าสัตว์น้ำ กลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2558 และปรับลดลงในปี 2559 โดยลักษณะการนำเข้ามี 2 รูปแบบคือนำเข้า โดยเรือกับโดยรถยนต์ ซึ่งโดยส่วนมากเป็นนำเข้าโดยเรือ ในขณะที่การส่งออกจากท่าเป็นการส่งโดยรถยนต์ ในขณะที่ท่าเทียบเรือนราธิวาสเป็นท่าเทียบเรือขนาดเล็ก และมีแนวโน้มลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า แต่ในปี 2559 กลับมีจำนวนเกี่ยวกับการขนส่งเพิ่มขึ้นทั้งขาเข้าและขาออก โดยที่การขนส่งสัตว์น้ำขาเข้าทั้งหมดขนส่งโดยเรือ และ ขาออกทั้งหมดขนส่งโดยรถยนต์

● โครงสร้างการผลิตเกษตร

โครงสร้างผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดสาขาเกษตรกรรม ณ ราคาประจำปี ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

โครงสร้างผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัดสาขาเกษตรกรรม ณ ราคาประจำปี 2556– 2557 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

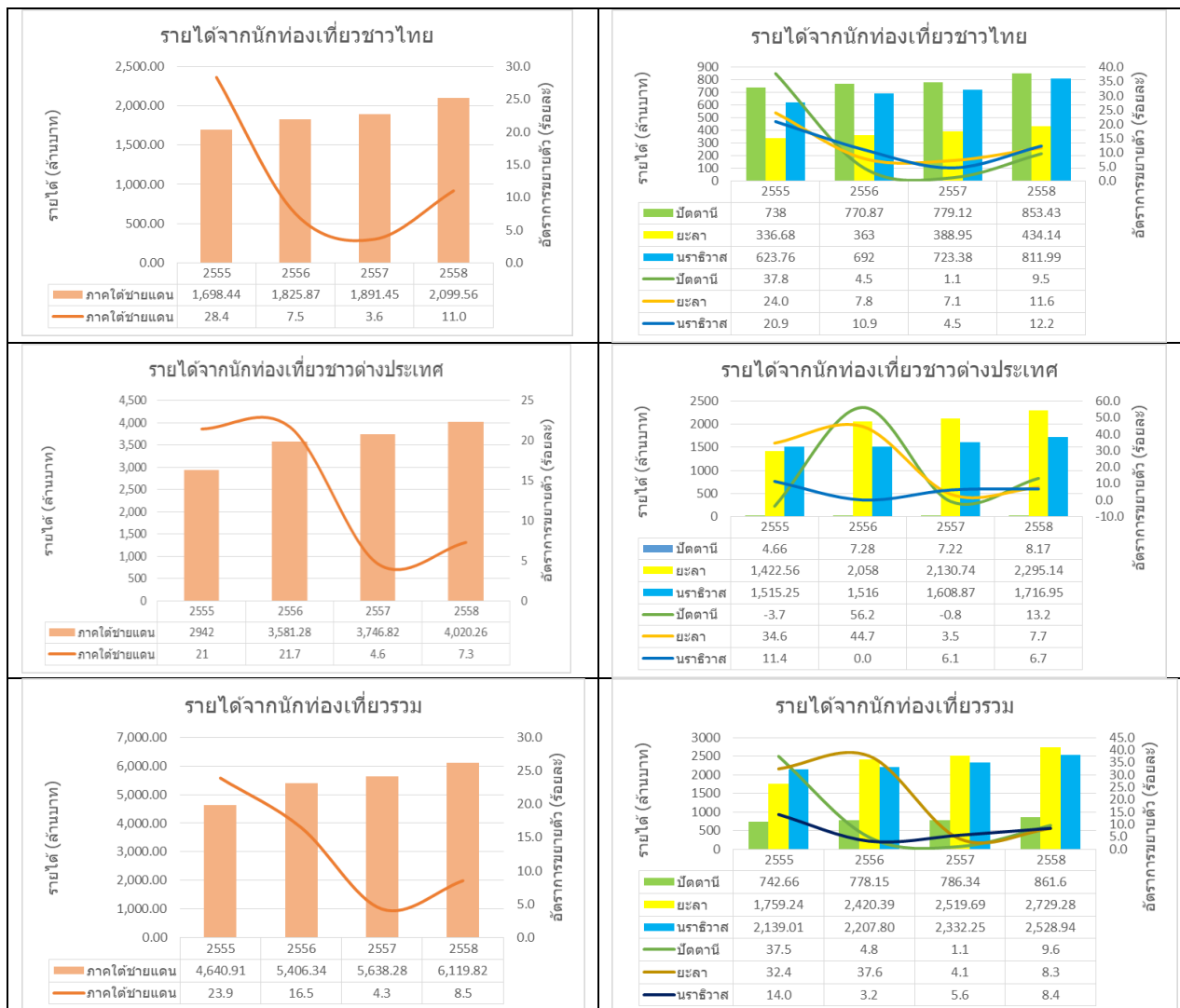
กลุ่มภาคใต้ชายแดนมีขนาดของผลิตภัณฑ์สาขาการเกษตรเป็นร้อยละ 14.8-15.9 โดยจังหวัดที่มีขนาดเศรษฐกิจสาขาการเกษตรใหญ่คือจังหวัดยะลาและปัตตานี ในช่วงปี 2555-2557 พบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรมของทั้งระดับภาค ระดับกลุ่ม และระดับจังหวัดมีแนวโน้มลดลงเหมือนกันและใกล้เคียงกันทุกระดับ ทั้งนี้เนื่องจากราคาพืชเศรษฐกิจหลัก (ยางพารา) ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ก็อีกส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและกลุ่มยางพารา ซึ่งพบว่าทั้ง 2 ส่วนมีทิศทางการปรับตัวลดลงซึ่งอาจส่งผลให้ปริมาณและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ยางพาราลดลงในภาพรวม

1.3 ด้านบริการ

- การท่องเที่ยว
 - รายได้จากการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักตามสถานประกอบการในพื้นที่ 3 จังหวัด ส่งผลให้เกิดรายได้ในพื้นที่แต่ละจังหวัด เมื่อเปรียบปี 2555 – 2557 จำนวน 3 ปีซึ่งโดยภาพรวมเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

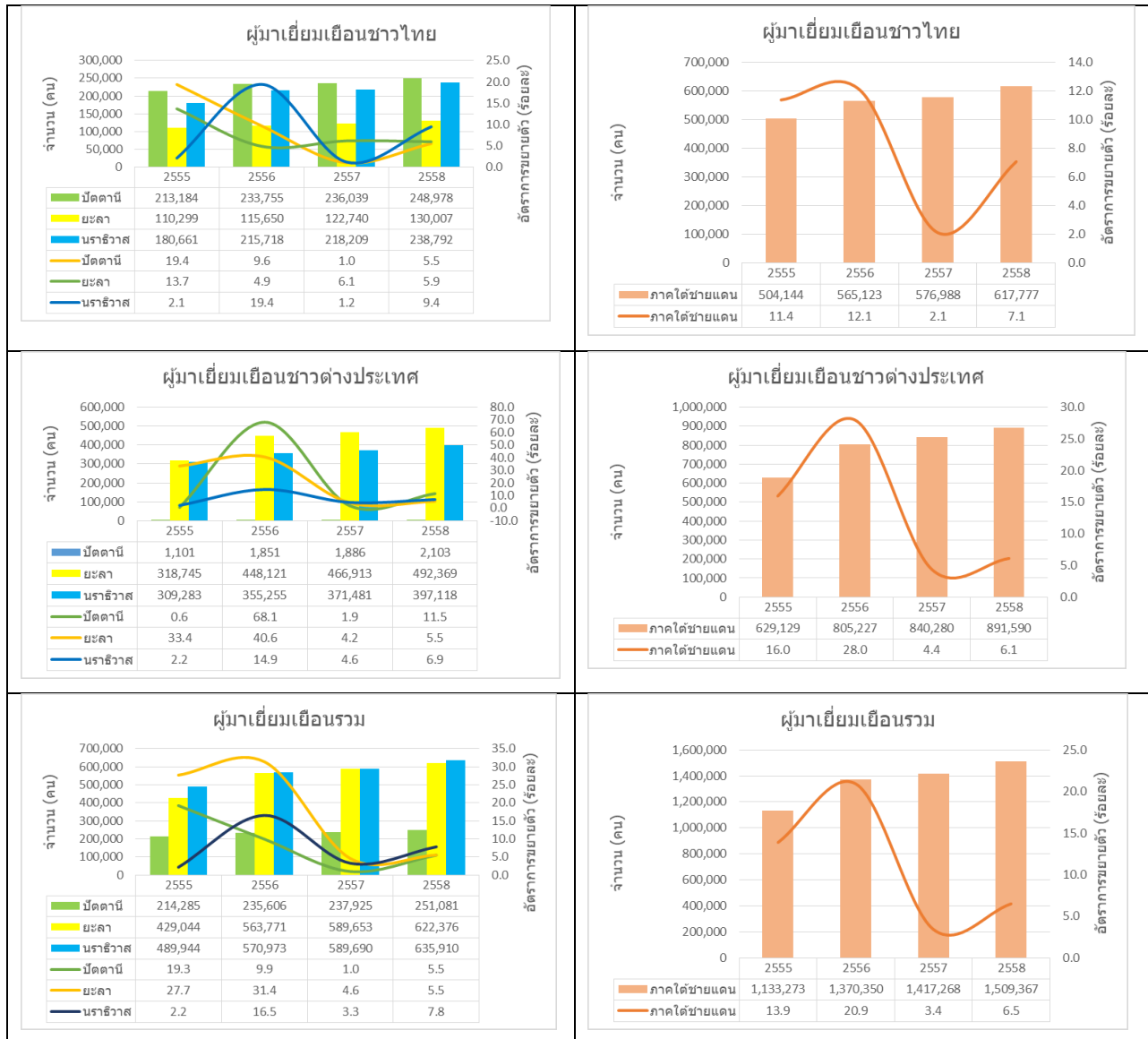
รายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี 2554 – 2558(ผู้เยี่ยมเยือน)

รายได้จากการท่องเที่ยวในภาพรวมของภาคใต้ชายแดนในช่วงปี 2555-2558 พบว่า รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นทุกปี และมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูง จังหวัดที่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยมากที่สุดคือจังหวัดปัตตานี รองลงมาเป็นจังหวัดนราธิวาส ส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีมูลค่าสูงกว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยและมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปีเช่นเดียวกัน โดยในช่วง 2 ปีแรก (2555 และ 2556) มีอัตราการขยายตัวค่อนข้างสูง ในขณะที่ในช่วง 2 ปีหลัง (2557-2558) มีอัตราการขยายตัวค่อนข้างต่ำ จังหวัดที่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศมากคือจังหวัดยะลาและนราธิวาส ในขณะที่จังหวัดปัตตานีไม่มีรายได้จากส่วนนี้ ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดยะลาและนราธิวาส เป็นจังหวัดที่มีเขตแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน และรายได้จากนักท่องเที่ยวในภาพรวมพบว่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

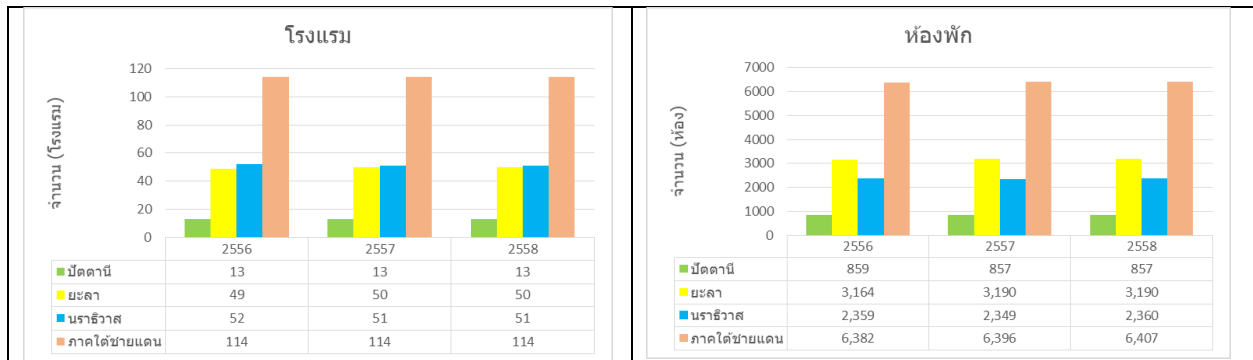
ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวก็มีลักษณะเช่นเดียวกับรายได้จากการท่องเที่ยว และเมื่อพิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวพบว่าจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ จังหวัดยะลาเนื่องจากมีรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และเป็นจังหวัดที่มีรายได้มากที่สุด

- จำนวนผู้เยี่ยมเยือน ไทย - ต่างประเทศ

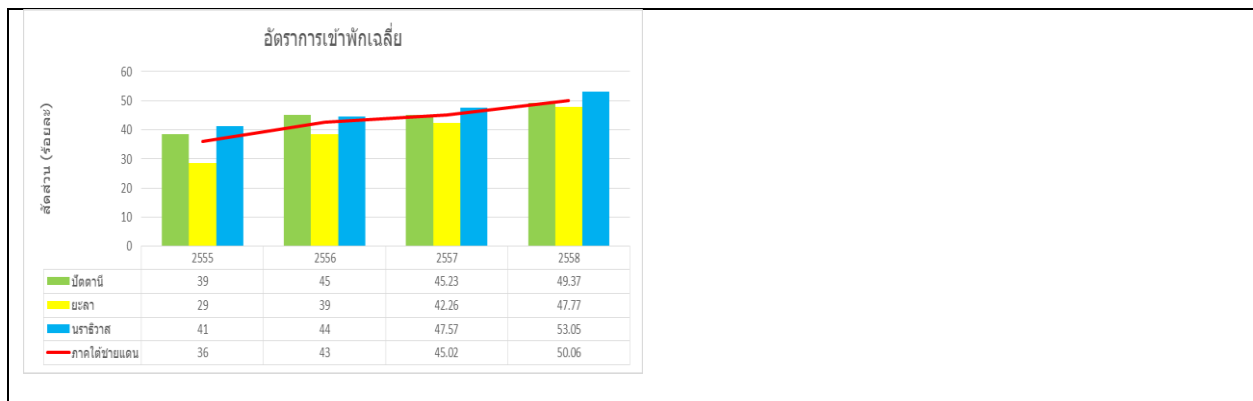
- จำนวนโรงแรมและห้องพัก

จำนวนโรงแรมและห้องพักในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

จำนวนห้องพักของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราน้อย ปี 2557 จาก 6,396 ห้อง เพิ่มขึ้นในปี 2558 เป็น 6,407 ห้อง คิดเป็นร้อยละ 0.17

อัตราเข้าพักเฉลี่ยของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

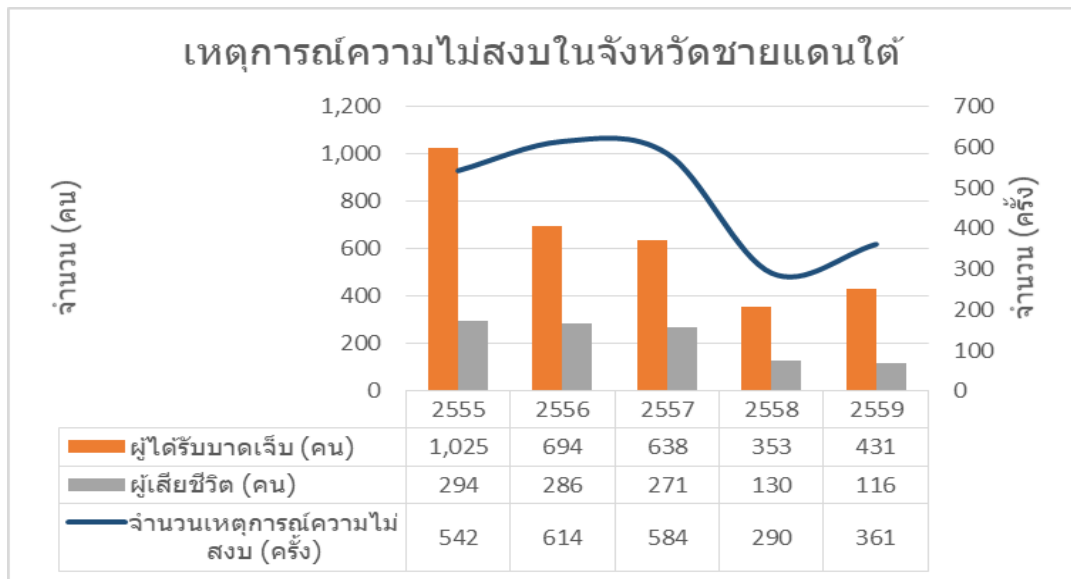

อัตราการเข้าพักเฉลี่ย ในช่วงปี 2555-2558 ในภาพรวมกลุ่มภาคใต้ชายแดนและรายจังหวัด พบว่ามีแนวโน้มการเข้าพักสูงขึ้น โดยจังหวัดนราธิวาสมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยสูงสุด และจังหวัดยะลามีอัตราการขยายตัวของอัตราการเข้าพักเฉลี่ยมากที่สุด

- สถานการณ์ภายใน-นอก ที่กระทบการท่องเที่ยว

➤ ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังเกิดความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง แต่ค่อนข้างดีขึ้นเมื่อดูจากปี 2559 ซึ่งมีจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมจำนวน 316 ครั้ง เทียบกับปี 2558 ที่มีจำนวน 290 ครั้ง เห็นว่าเหตุการณ์ได้เพิ่มขึ้นจำนวน 26 ครั้ง และดูจากปี 2558 ซึ่งมีจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมจำนวน 290 ครั้ง เทียบกับปี 2557 ที่มีจำนวน 584 ครั้ง เห็นว่าเหตุการณ์ได้ลดลงจำนวน 294 ครั้ง ส่วนในปี 2560 ยังปรากฏการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ 3 จชต. และ 4 อ.สงขลา ซึ่งเหตุการณ์ความรุนแรงดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อการค้าขาย ชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ และเป็นเหตุอุดรั้งการพัฒนาในแทบทุกด้าน รวมทั้งเกิดภาพลักษณ์ความไม่สงบที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการท่องเที่ยวในพื้นที่อีกด้วย

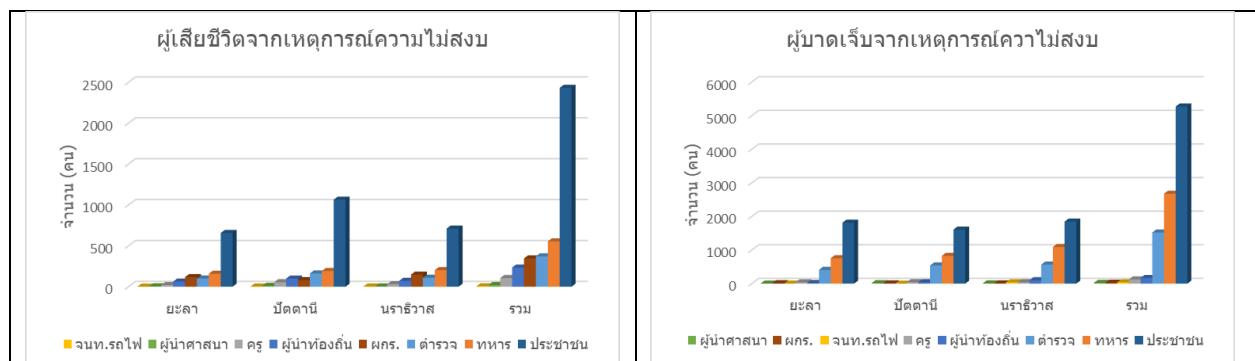

เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่มีแนวโน้มลดลงโดยเกิดขึ้น โดยเกิดขึ้น 542 ครั้งในปี 2555 และลดลงมาเป็นเหลือแค่ 290 ครั้งในปี 2558 จากนั้นในปี 2559 มีเหตุการณ์เพิ่มขึ้นเป็น 361 ครั้ง และยอดผู้เสียชีวิตและผู้ได้รับบาดเจ็บมีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับจำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

➤ พื้นที่เสี่ยงภัยจากการก่อการร้าย

ภัยจากการก่อการร้ายในพื้นที่อนุภาคเกิดขึ้นใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่อำเภอสะบ้าย้อย เทพา จะนะ และนาทวี โดยพื้นที่ที่มีจำนวนการก่อการร้ายสูงจะอยู่ใน 3 จังหวัด คือ จังหวัดนราธิวาส ยะลา และปัตตานี ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน รองลงมาได้แก่ จังหวัดสงขลาในเขต 4 อำเภอ และมีการก่อการร้ายในเขตอำเภอหาดใหญ่ด้วย ส่วนจังหวัดสตูลไม่ได้เกิดภัยจากการก่อการร้าย แต่ก็ได้รับผลกระทบอย่างมากทั้งด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการคมนาคม เป็นต้น

จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ ตั้งแต่ปี 2557 – 30 กันยายน 2559

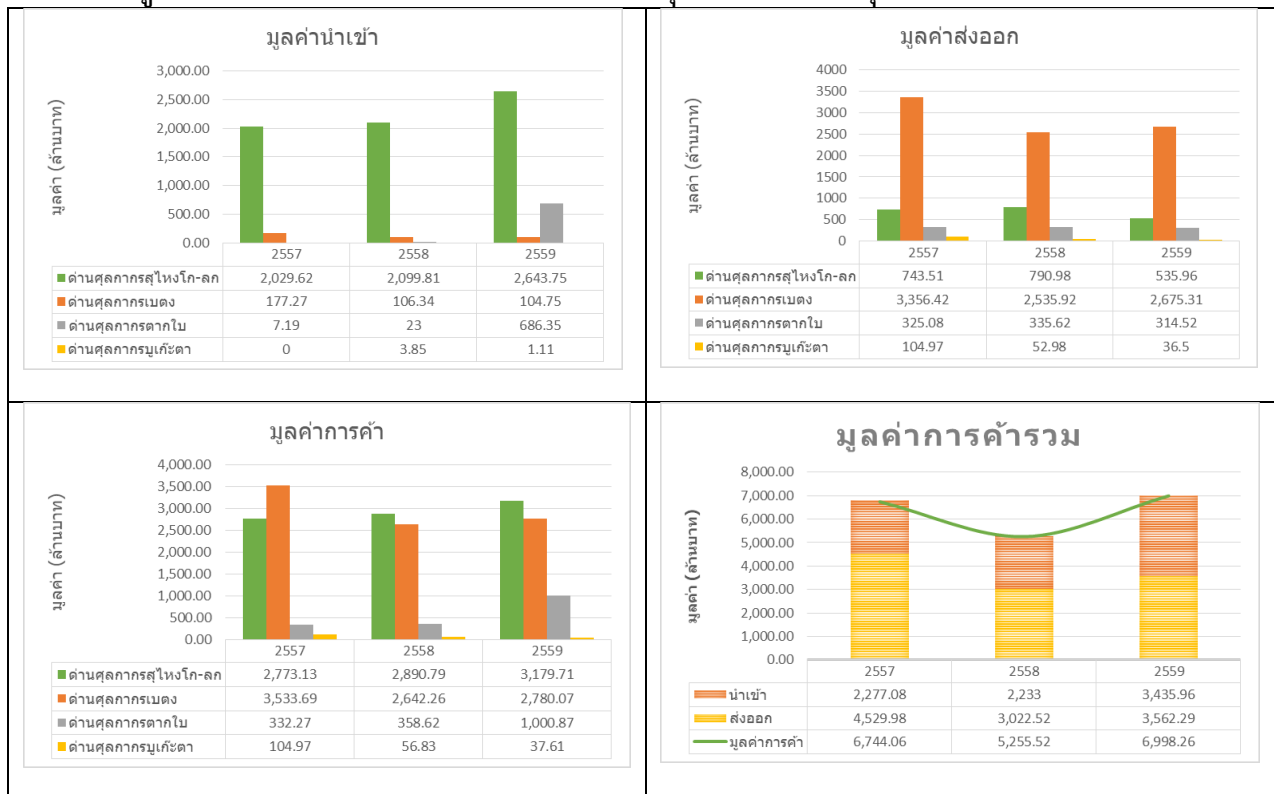

จำนวนผู้ได้รับผลกระทบตั้งแต่ปี 2557 ถึงปี 2559 พบว่า จังหวัดปัตตานี เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบมากที่สุดจำนวน 6214 ครั้งผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบพบว่าจังหวัดปัตตานีมีจำนวนมากที่สุดกลุ่มที่เสียชีวิตมากที่สุดคือประชาชนรองลงมาคือกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งได้แก่ทหารและตำรวจ

ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบพบว่ามีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันโดยกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดยังคงเป็นประชาชน และตามด้วยเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งได้แก่ทหารและตำรวจเช่นกัน

1.4 การค้าชายแดน

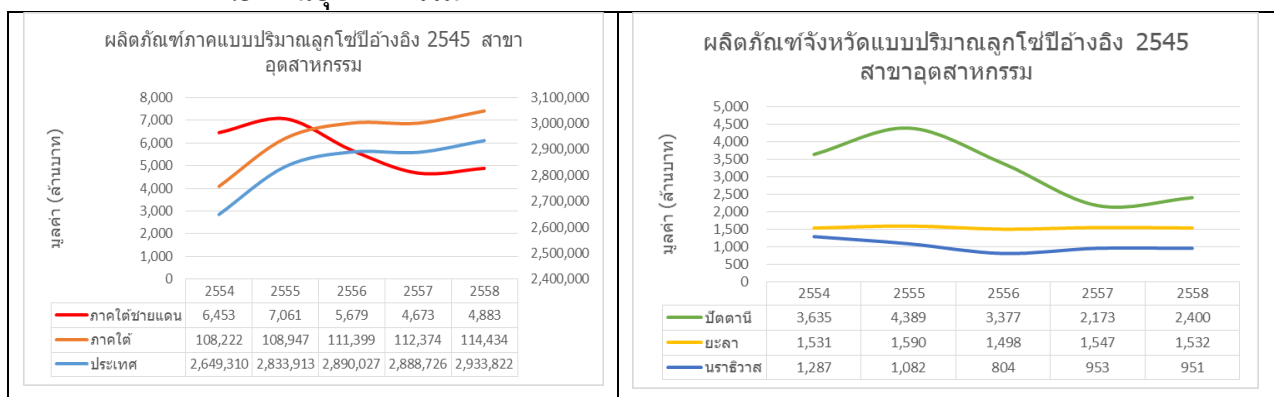
มูลค่าการค้าชายแดนไทย – มาเลเซียของด่านศุลกากรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

สถานการณ์การค้าชายแดน มูลค่าการค้ารวมในปี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2558 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2559 โดยมูลค่านำเข้ามีส่วนการเพิ่มขึ้นที่สูงกว่าการส่งออก โดยด่านที่มีมูลค่านำเข้ามากที่สุดคือด่านศุลกากรสุโขทัย-โลกสินค้าที่สำคัญของด่านนี้คือไม้แปรรูป เงินด่านศุลกากรเบตงมีมูลค่าส่งออกสูงที่สุด สินค้าส่งออกที่สำคัญคือยางพาราและผลไม้

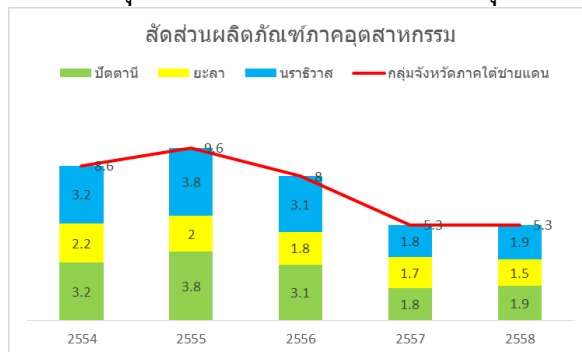
กลุ่มจังหวัดมีด่านการค้า 4 ด่าน ได้แก่ ด่านศุลกากรเบตง จังหวัดยะลา ด่านบูเกะตา ด่านศุลกากรสุโขทัย-โลก และด่านศุลกากรตากใบ จังหวัดนราธิวาส โดยในปี 2559 มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 6,998.26 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการส่งออก 3,562.29 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้า 3,435.96 ล้านบาท

1.5 ด้านอุตสาหกรรม

ในช่วงปี 2554-2558 พบว่าในภาพรวมของประเทศไทยและภาคใต้มูลค่าปิดพันธุ์สาขาอุตสาหกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงแรกและเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงหลัง ในขณะที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดปัตตานีมีเศรษฐกิจขนาดใหญ่และการปรับตัวลดลงค่อนข้างรุนแรง ในขณะที่จังหวัดยะลาและนราธิวาสมีการปรับตัวลดลงเล็กน้อย

โครงสร้างผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปีกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

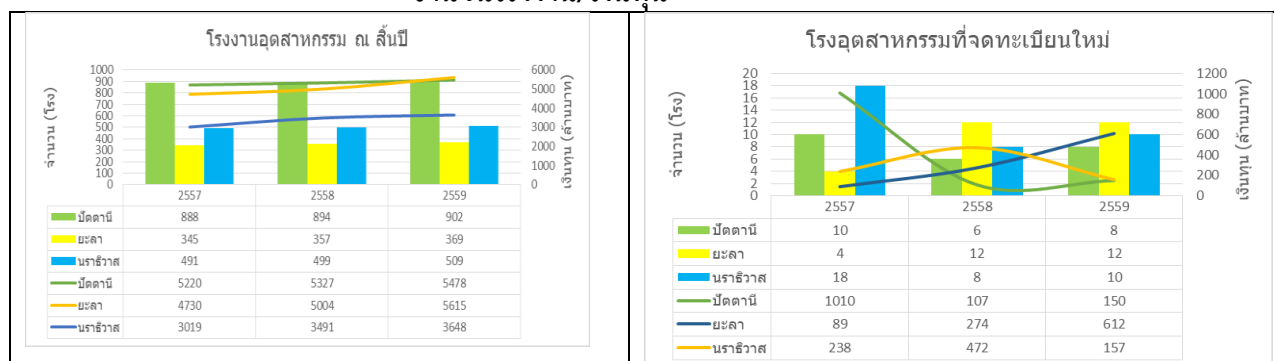

ในส่วนของการแบ่งของภาคอุตสาหกรรมของภาคใต้ในปี 2558 ภาคใต้ชายแดนมีส่วนแบ่งร้อยละ 5.3 ซึ่งปรับลดลงจากปี 2555 ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 9.6 โดยจังหวัดที่ปรับลดลงมากที่สุดคือ จังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส โดยปรับลดลงจาก 3.8 ในปี 2555 เป็น 1.9 ในปี 2558 ในขณะที่จังหวัดยะลาปรับลดลงจาก 2.0 เป็น 1.5 ในช่วงเดียวกัน

● โรงงาน : จำนวน/ ประเภท

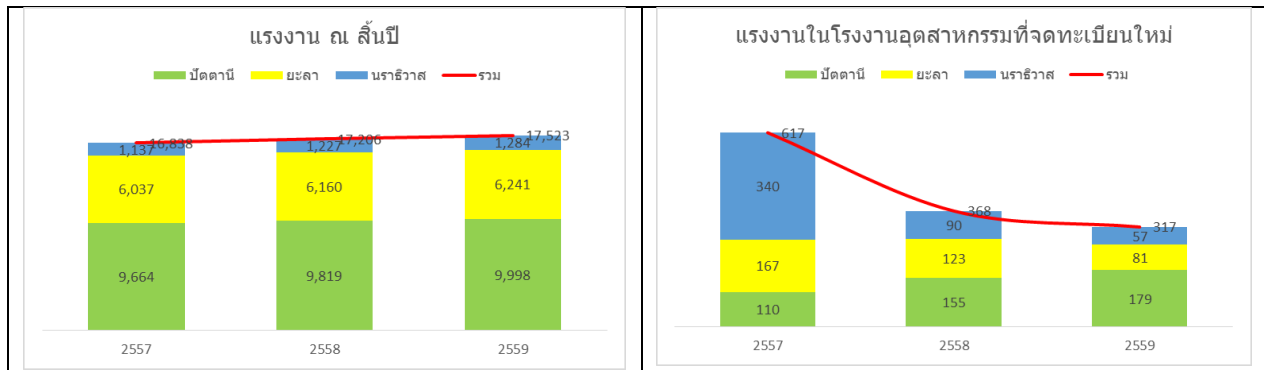
สถิติโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรม และได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

■ จำนวนโรงงาน/เงินทุน

ด้านการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมช่วงปี 2557-2559 พบว่าจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและมูลค่าเงินทุนของทั้ง 3 จังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในขณะที่โรงงานที่จดทะเบียนใหม่พบว่าในจังหวัดนราธิวาสมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและเงินทุนของโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่สูงกว่าจังหวัดอื่นๆ

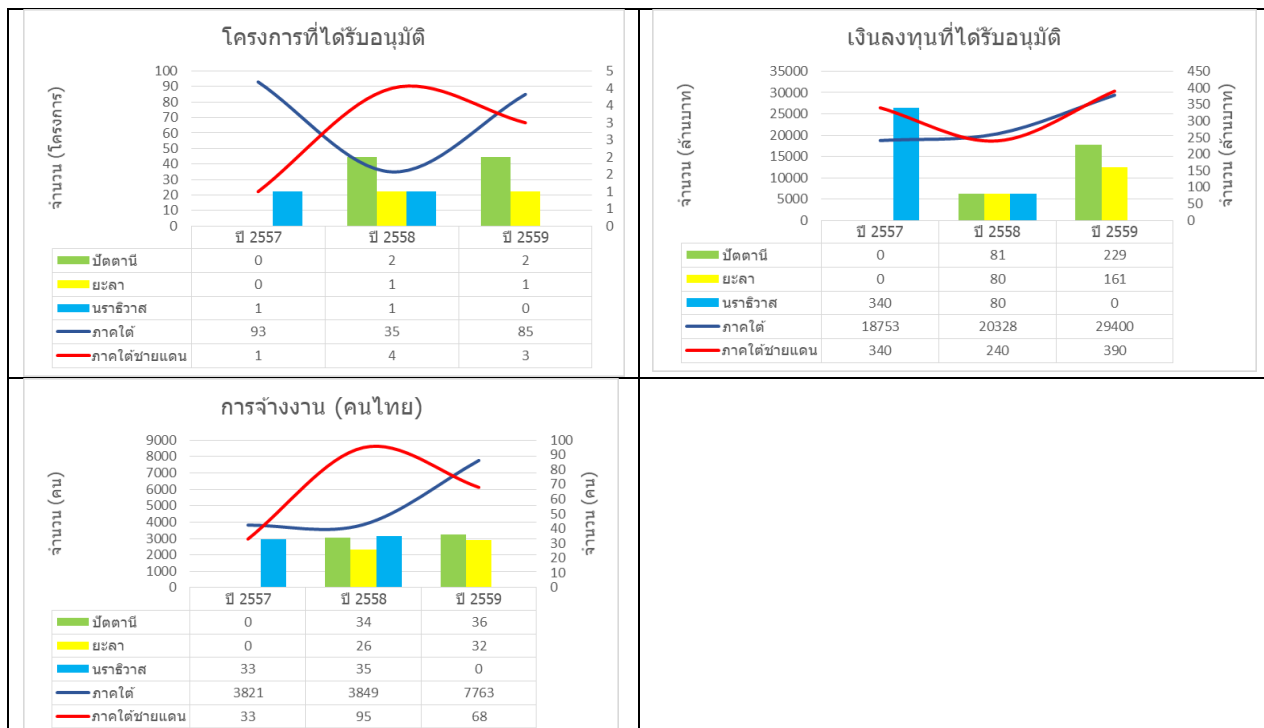
■ จำนวนคนงาน

ภาวะการจ้างงานในช่วงปี 2557 - 2559 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่จำนวนแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนใหม่กับมีจำนวนลดลง โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาสที่มีจำนวนแรงงานลดลงเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าจังหวัดอื่น ๆ

● การลงทุนอุตสาหกรรม(BOI)

โครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

สถานการณ์การส่งเสริมการลงทุนโดย BOI ในช่วงปี 2557-2559 พบว่าในภาพรวมของภาคใต้โครงการที่ได้รับการส่งเสริมปรับลดลงในปี 2558 และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2559 ในขณะที่ภาคใต้ชายแดนมีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจำนวนไม่มากนักโดยจังหวัดที่ได้รับที่มีโครงการได้รับอนุมัติมากที่สุดคือจังหวัดปัตตานี วงเงินที่ได้รับการส่งเสริมทั้งในภาพของภาคใต้และกลุ่มจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยจังหวัดที่ได้รับเงินทุนส่งเสริมสูงสุดคือจังหวัดปัตตานี ผลจากการส่งเสริมดังกล่าวทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มมากขึ้นในปี 2558 แต่กลับลดลงในปี 2559 ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติ

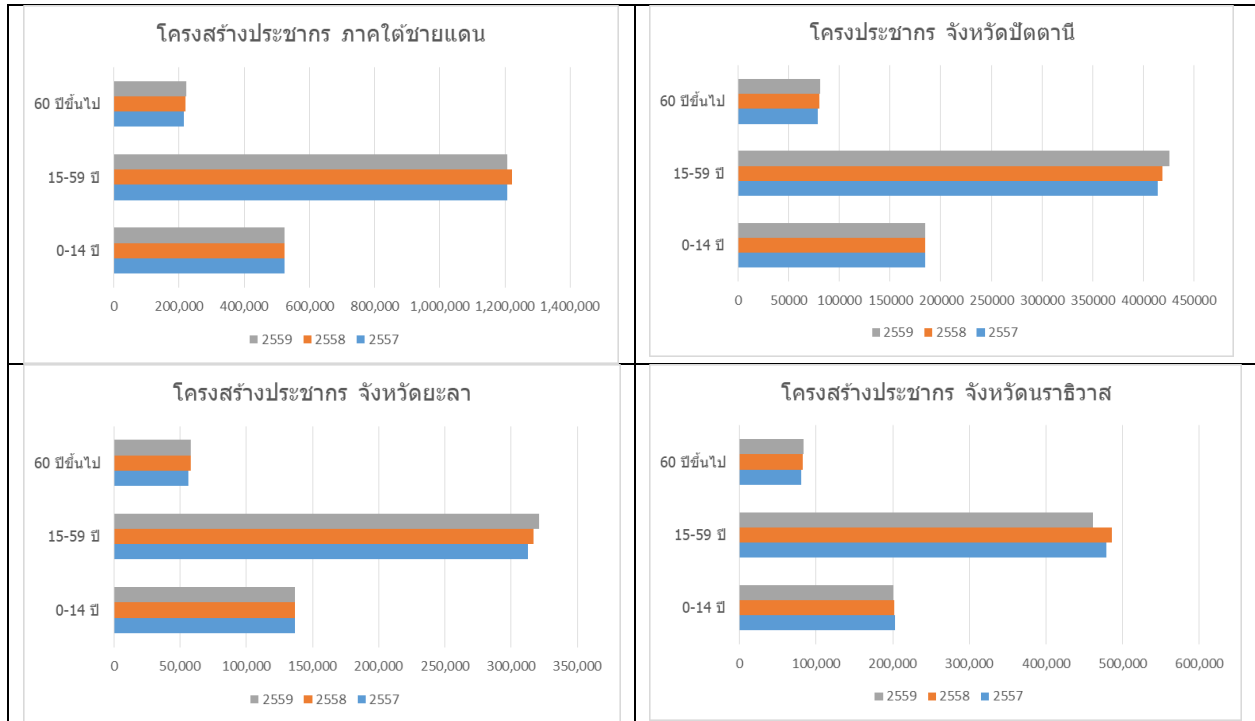
1.6 ด้านสังคม

1 ประชากร

• โครงสร้างประชากร

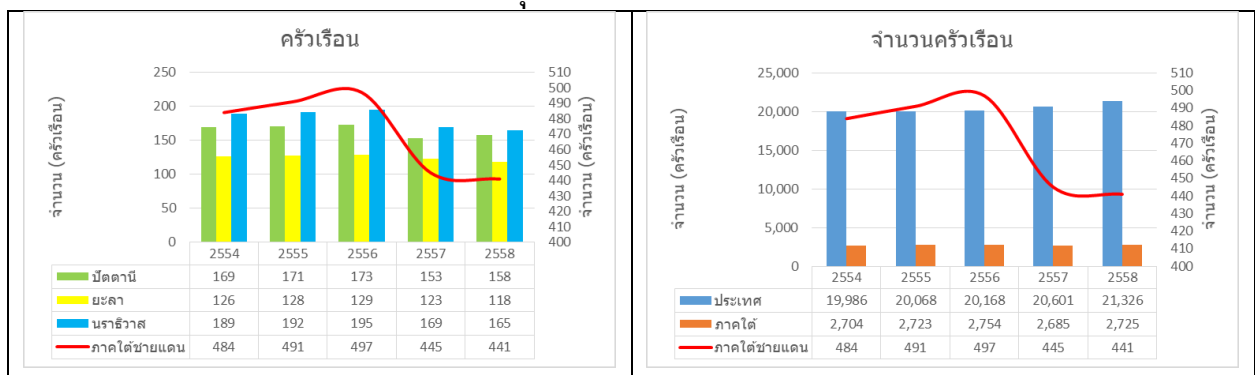
โครงสร้างอายุประชากรและขนาดครัวเรือนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี 2557 – 2559

ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน โดยประชากรวัยเด็กมีแนวโน้มลดลงจากเดิมในปี 2558 จำนวน 523,403คน ลดลงในปี 2559 เหลือ 522,994คน

• จำนวนครัวเรือน

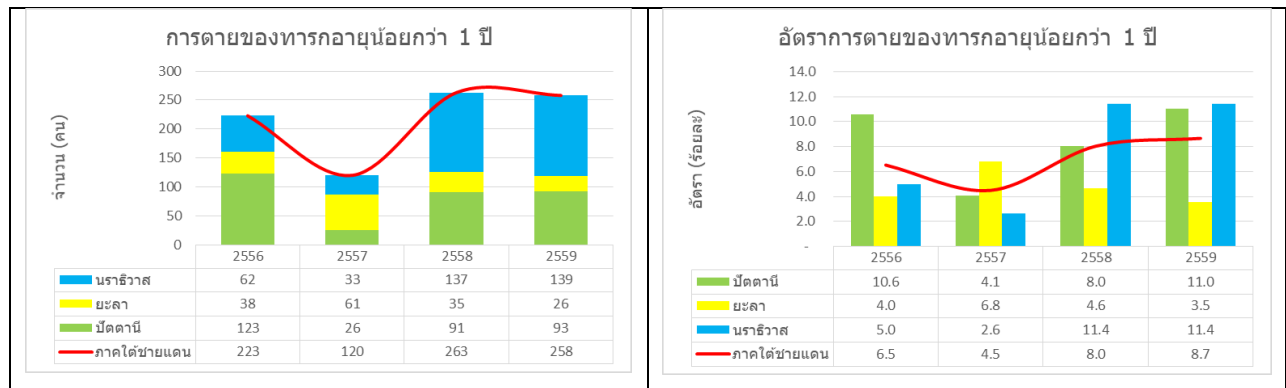
จำนวนครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2554 - 2558

จำนวนครัวเรือนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี 2558 จังหวัดนราธิวาสมีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดปัตตานี และยะลา ตามลำดับ

- อัตราการเกิด - ตาย

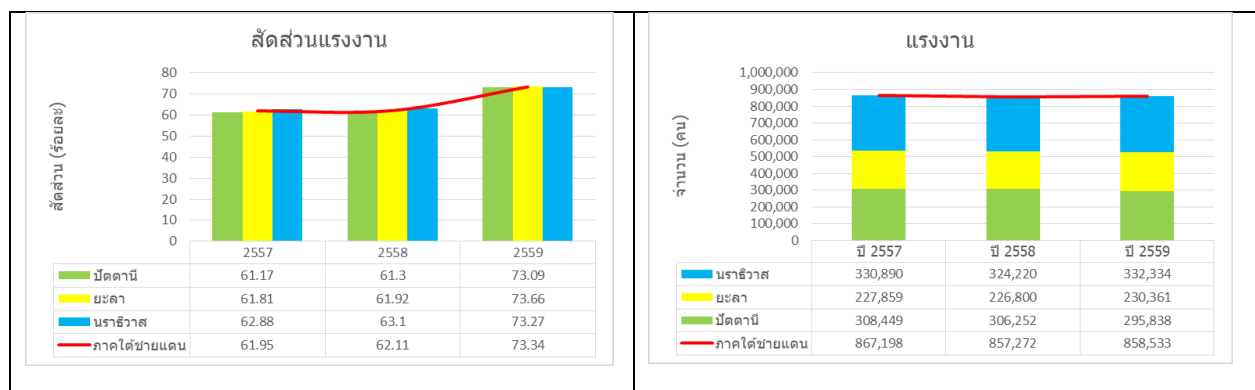
อัตราการตายของทารกอายุต่ำกว่า 1 ปี ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน

2 แรงงาน

- จำนวนประชากรวัยแรงงาน

ตารางแรงงานรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

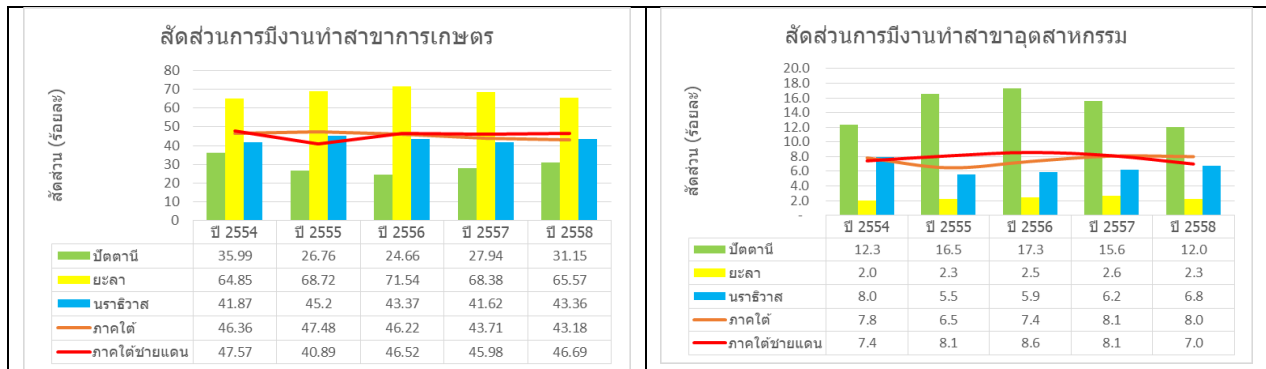
ประชากรวัยแรงงาน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2558 จากร้อยละ 62.11เพิ่มขึ้นในปี 2559 ร้อยละ 73.34 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.09

- กำลังแรงงาน

ในปี 2559 กำลังแรงงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2558 จากเดิม 857,272คน เป็น 858,533คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิม อาจส่งผลให้มีกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นในอนาคต

● สัดส่วนแรงงานในแต่ละภาคการผลิต

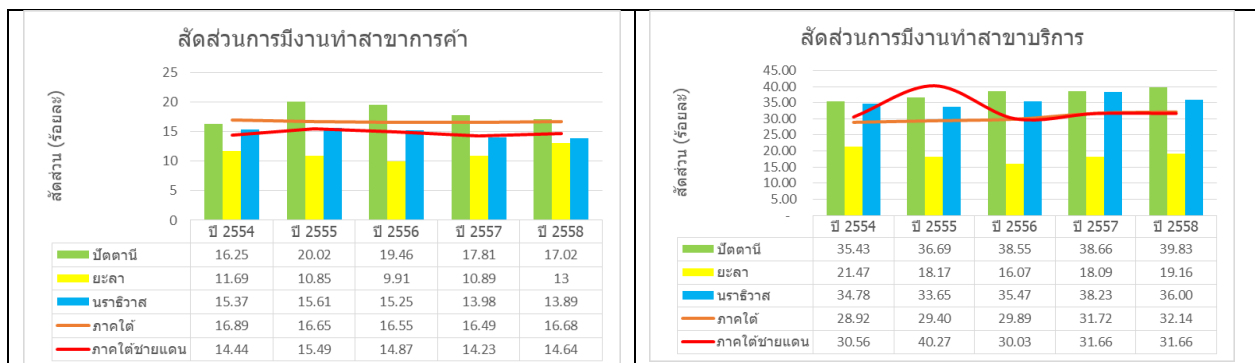
สัดส่วนการมีงานทำสาขาการเกษตร

สัดส่วนการมีงานทำในสาขาการเกษตร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557 จากร้อยละ 45.98 เพิ่มขึ้นในปี 2558 ร้อยละ 46.69 ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราน้อยมาก

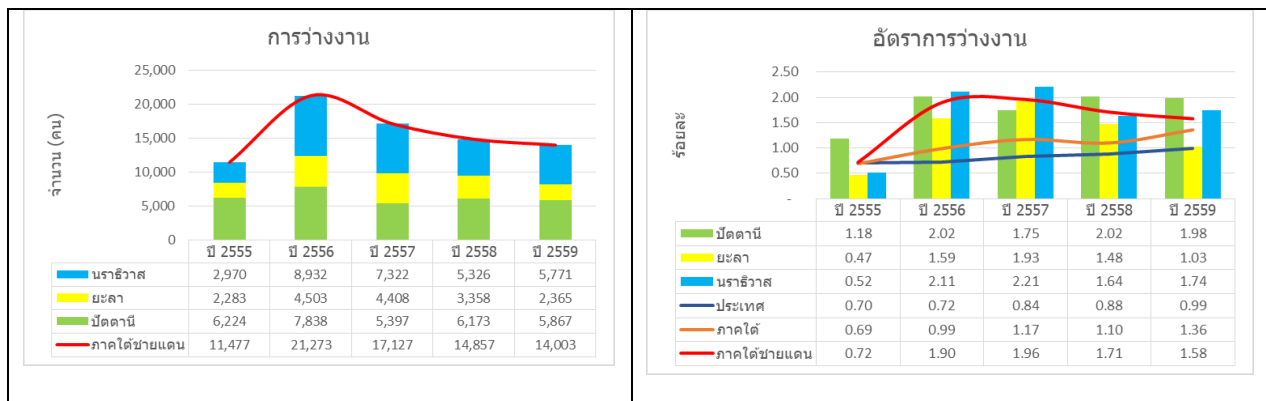
สัดส่วนการมีงานทำสาขาอุตสาหกรรม

สัดส่วนการมีงานทำสาขาการค้า

สัดส่วนการมีงานทำในสาขาการค้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2557 จากร้อยละ 14.23 เพิ่มขึ้นในปี 2558 ร้อยละ 14.64 ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราน้อยมาก และสัดส่วนการมีงานทำในสาขาบริการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2556 จากร้อยละ 30.03 เพิ่มขึ้นในปี 2557-2558 ร้อยละ 31.66 ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยและคงที่

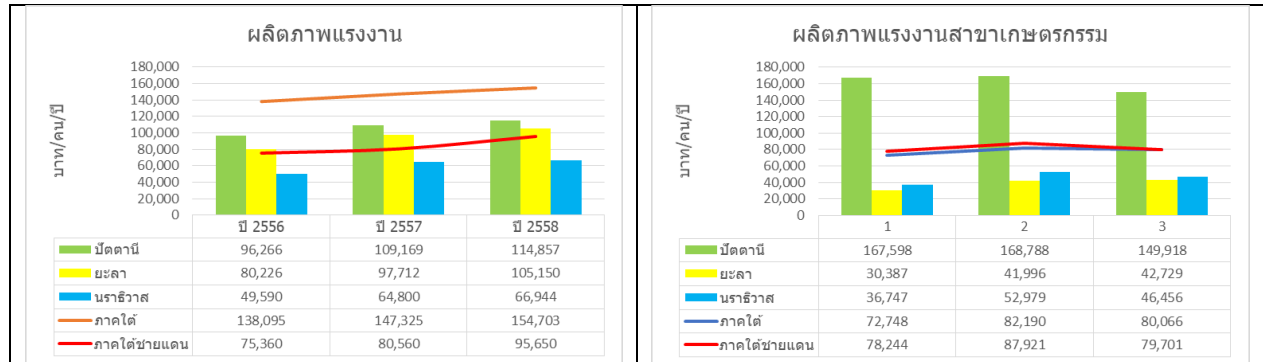
● การว่างงานรวม

การว่างงาน มีแนวโน้มลดลงจากปี 2556 จากจำนวน 21,273 คน เป็น 14,857 คน ในปี 2558 และเพิ่มขึ้น ในปี 2559 จำนวน 20,362 คน

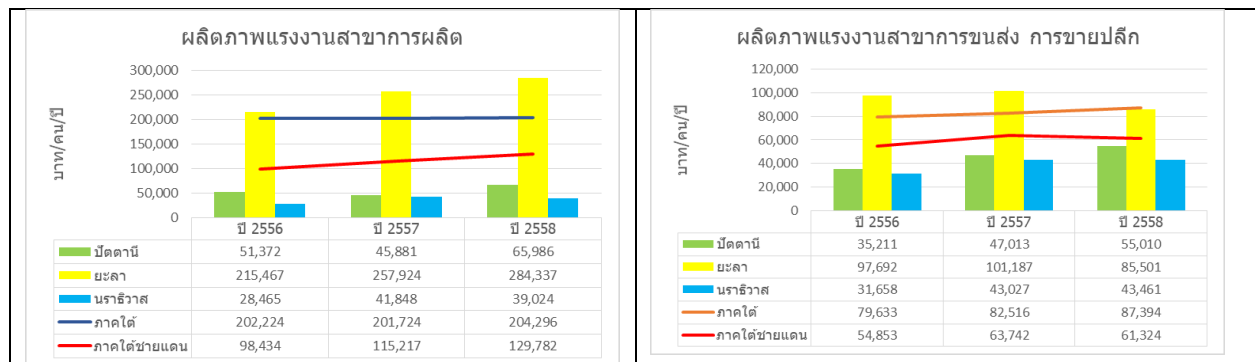
● ผลิภาพแรงงาน

ผลิภาพแรงงานในภาคใต้

ผลิภาพแรงงานในภาคใต้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2557 จาก 80,567 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2558 เป็น 95,650 บาท/คน/ปี

ผลิภาพแรงงานสาขาการผลิต

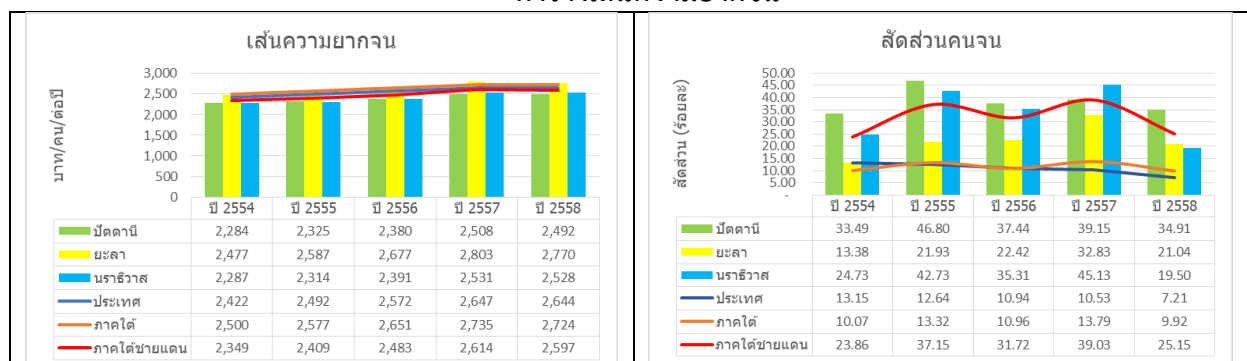

ผลิภาพแรงงานสาขาการผลิต มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2557 จาก 115,217 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นในปี 2558 เป็น 129,782 บาท/คน/ปี ซึ่งอาจจะส่งผลให้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคตในระยะยาว และผลิภาพแรงงาน สาขาขนส่ง การขายปลีก มีแนวโน้มลดลงจากปี 2557 จาก 63,742 บาท/คน/ปี ลดลงในปี 2558 เป็น 61,324 บาท/คน/ปี

3 ความยากจน

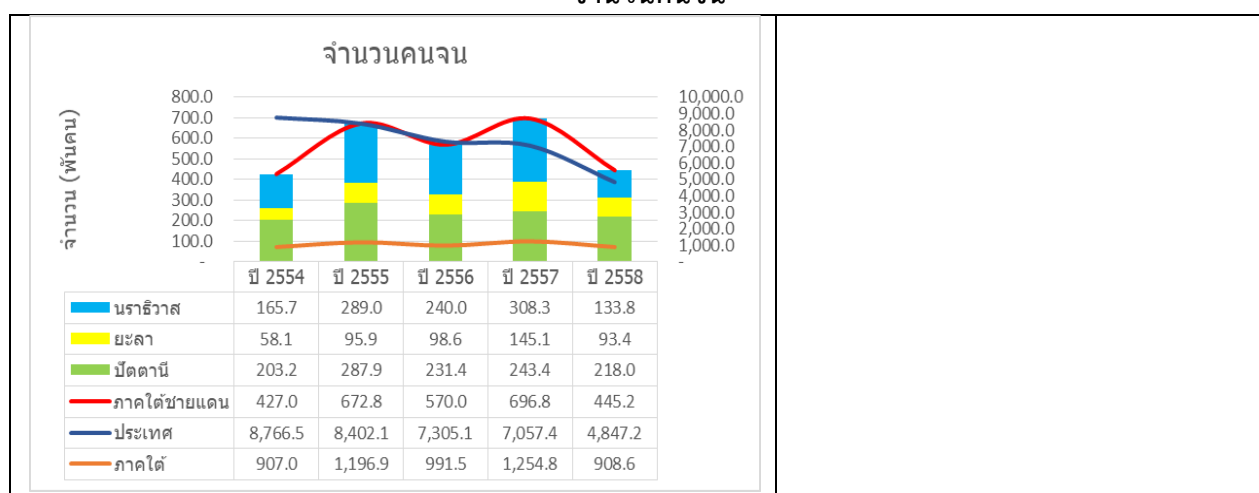
- สัดส่วนของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน

ตารางเส้นความยากจน

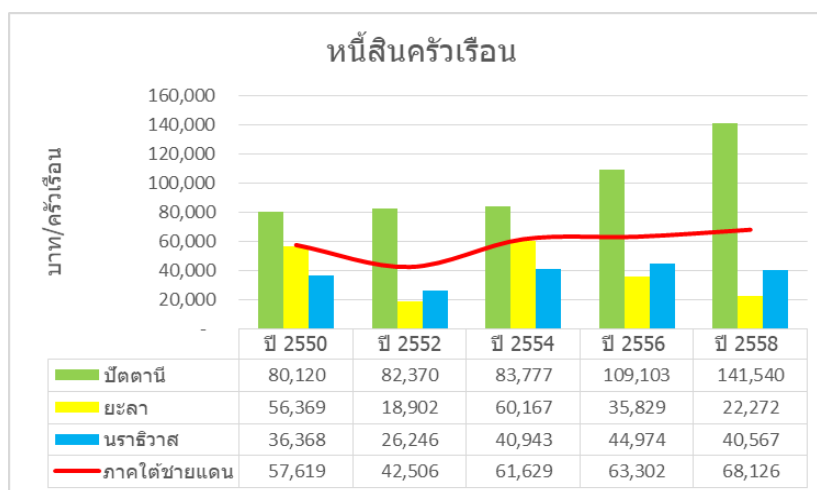

เส้นความยากจน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2554 จาก 2,349 บาท/คน/เดือน เพิ่มขึ้นในปี 2556-2557 เป็น 2,482 และ 2,614 บาท/คน/เดือน และลดลงในปี 2558 เป็น 2,596 บาท/คน/เดือน

จำนวนคนจน

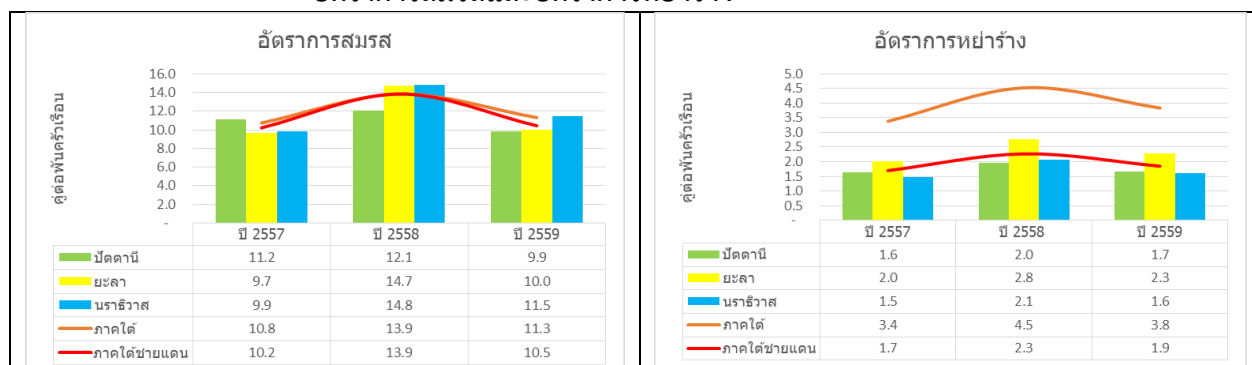
สัดส่วนคนจน มีแนวโน้มลดลงจากปี 2557 จาก 696.80 พันคน ลดลงในปี 2558 เป็น 445.20 พันคน

จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2556 จาก 189,906บาท เพิ่มขึ้นในปี 2558 เป็น 204,379บาท

4 สถาบันครอบครัว

● อัตราการสมรสและอัตราการหย่าร้าง

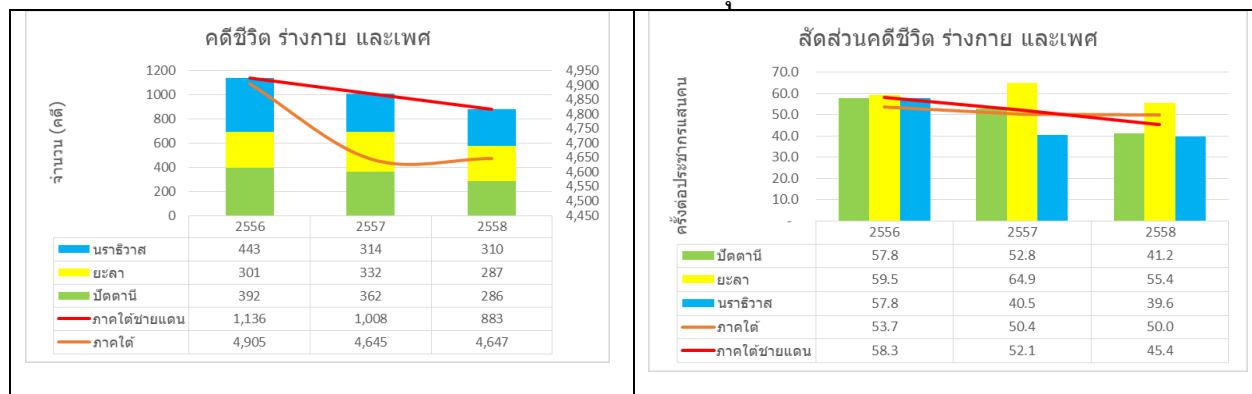

อัตราการสมรส มีแนวโน้มลดลงจากปี 2558 จาก 13.87คู่ต่อพันครัวเรือน ลดลงในปี 2559เป็น 10.45คู่ต่อพันครัวเรือน และอัตราการหย่าร้าง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2557เป็น 2.27 คู่ต่อพันครัวเรือนในปี 2558และลดลงในปี 2559 เป็น 1.85 คู่ต่อพันครัวเรือน

4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

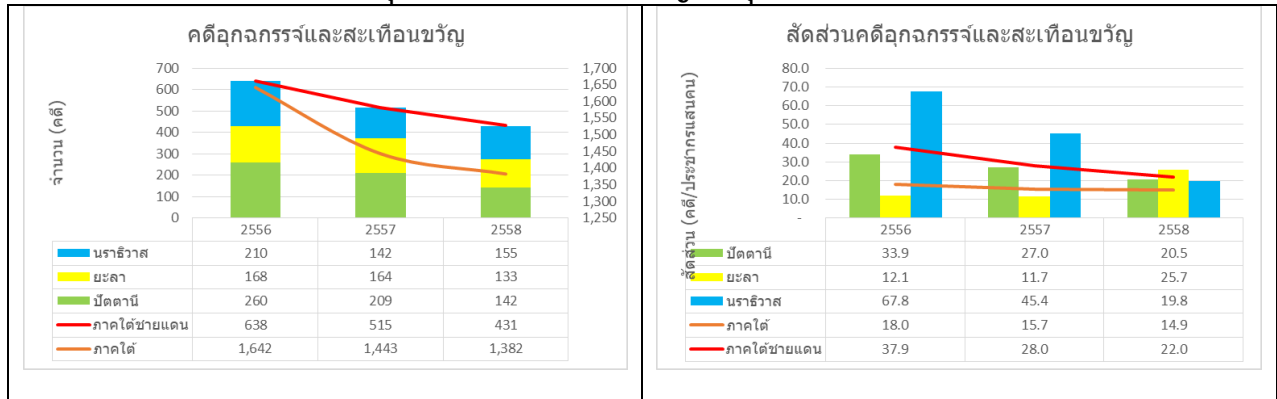
● จำนวนคดีอาชญากรรม

สัดส่วนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

สัดส่วนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ของกลุ่มจังหวัดฯ มีแนวโน้มลดลงจากปี 2557 จาก 52.57 ต่อประชากรแสนคน ลดลงในปี 2558 เป็น 45.39 ต่อประชากรแสนคน

สัดส่วนคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

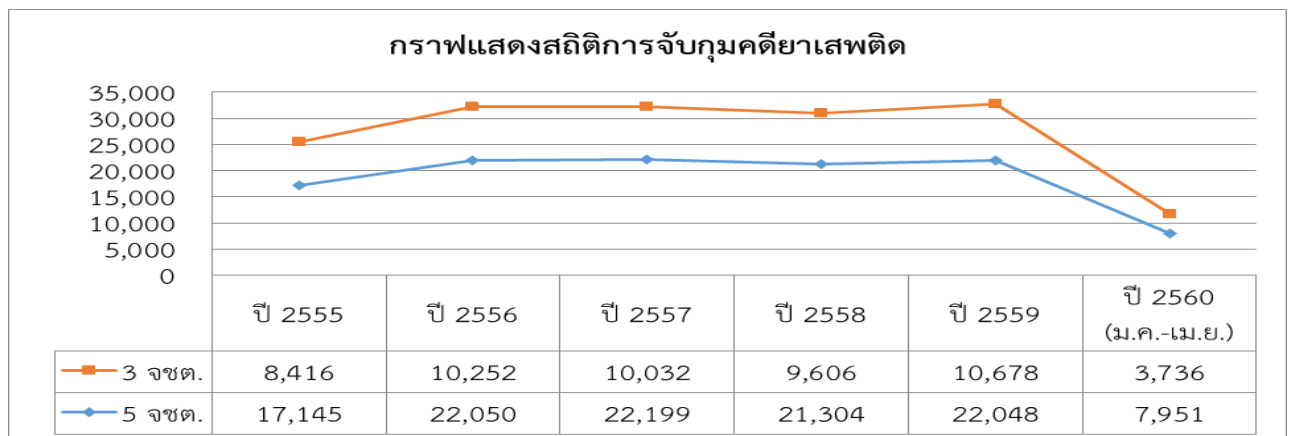

สัดส่วนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ของกลุ่มจังหวัดฯ มีแนวโน้มลดลงจากปี 2557 จาก 28.02 ต่อประชากรแสนคน ลดลงในปี 2558 เป็น 21.97 ต่อประชากรแสนคน

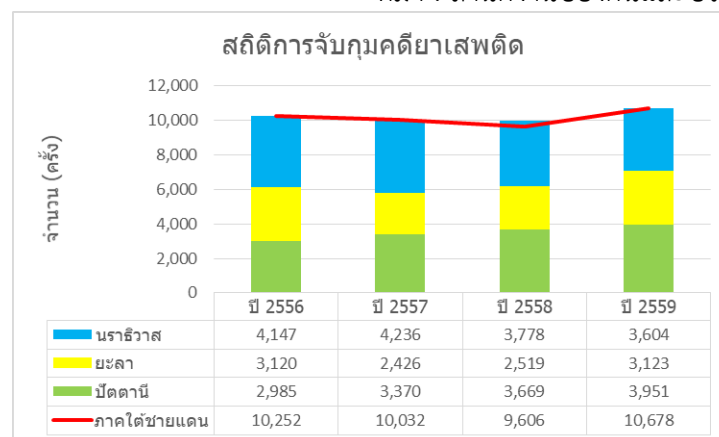
● จำนวนการจับกุมคดียาเสพติด

(1) ข้อมูลการจับกุม

จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ห้วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2556 - 2559) พบว่าสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในห้วงปี 2556-2557 มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติดเพิ่มขึ้น โดยในปี 2557 เพิ่มขึ้นจากปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 12.89 และปี 2558 ลดลงจากปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 7.13 และในปี 2558-2559 ก็มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติดเพิ่มขึ้น

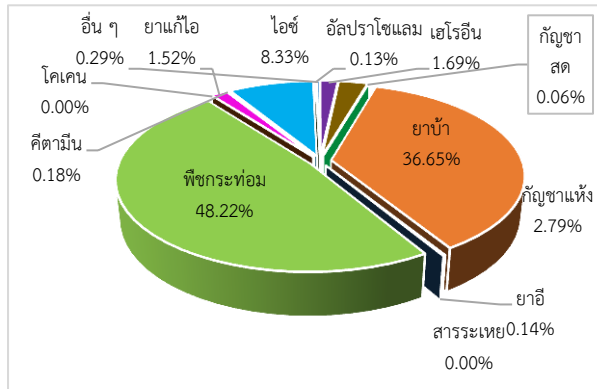

ที่มา : สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 9

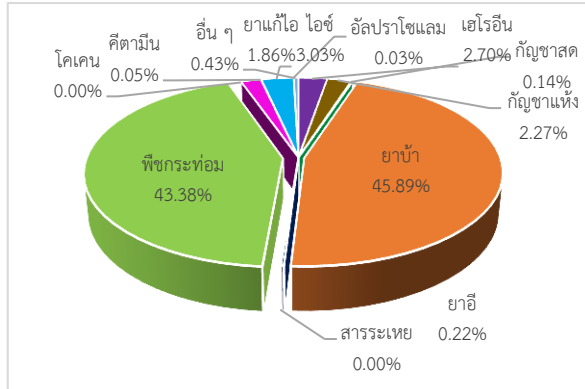

กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า รองลงมาคือ พืชกระท่อม ไอซ์ เฮโรอีนและกัญชาแห้ง โดยเฮโรอีนจะมีการแพร่ระบาดมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และไอซ์ จะมีการแพร่ระบาดมากในจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดยะลา

ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดใน 5 จชต.

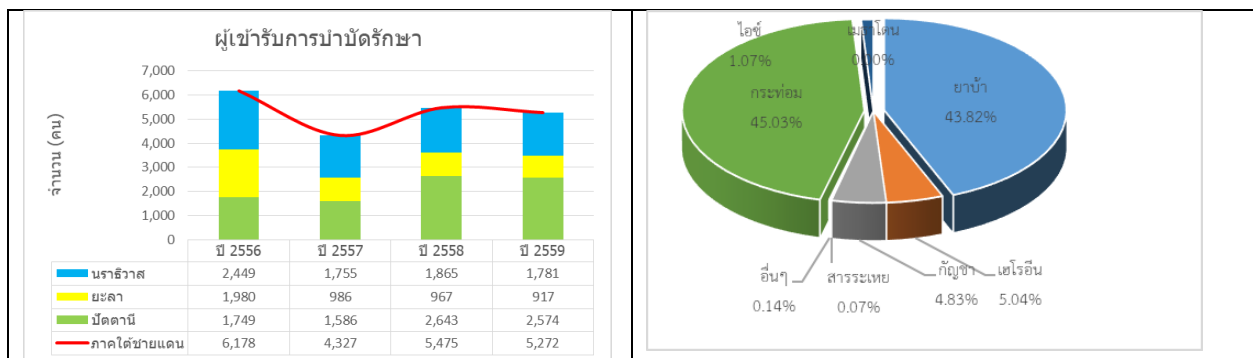
ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดใน 3 จชต.

(2)ข้อมูลการบำบัดรักษา

การเข้ารับบำบัดรักษายาเสพติดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน โดยจังหวัดที่มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุดคือ นราธิวาส

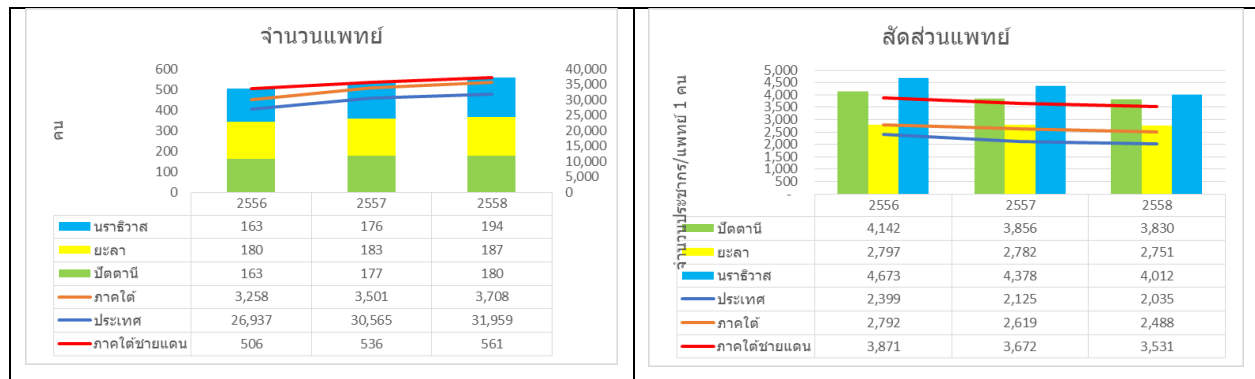
ยาเสพติดที่มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุดในห้วงปี 2560 (ม.ค.-เม.ย.)ของ**กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้** คือ พืชกระท่อม ยาบ้า เฮโรอีน กัญชา และไอซ์

ยาเสพติดที่มีผู้เข้ารับการบำบัดกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

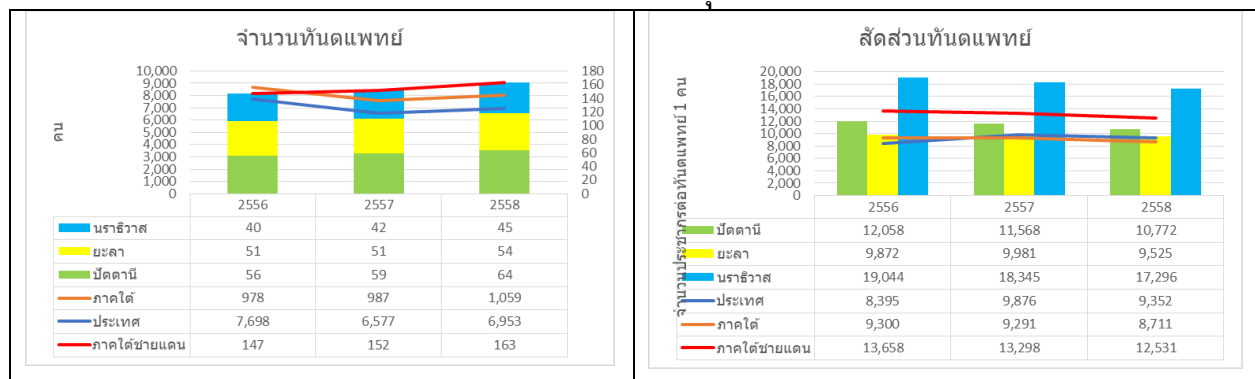
1.7 สาธารณสุข

● สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ (แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ)

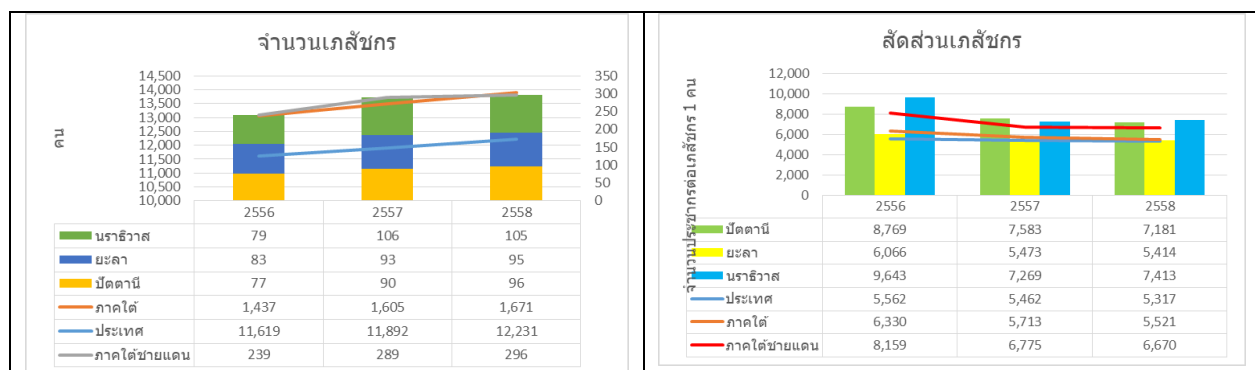
จำนวนแพทย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557 จาก 536คน เพิ่มขึ้นในปี 2558 เป็น 561คน ซึ่งอาจจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต เนื่องจากมาตรการจูงใจเรื่องค่าตอบแทนซึ่งสูงกว่าตำแหน่งอื่น

จำนวนและสัดส่วนทันตแพทย์ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

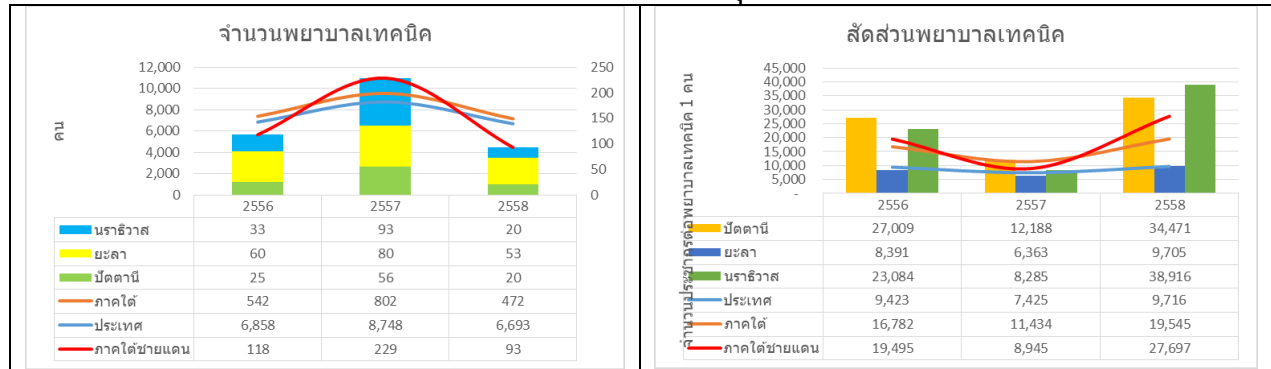
จำนวนทันตแพทย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557 จาก 152คน เพิ่มขึ้นในปี 2558 เป็น 163คน ซึ่งอาจจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกในอนาคตเนื่องจากมาตรการจูงใจเรื่องค่าตอบแทนซึ่งสูงกว่าตำแหน่งอื่น

จำนวนและสัดส่วนเภสัชกรในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

จำนวนเภสัชกร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557 จาก 289คน เพิ่มขึ้นในปี 2558 เป็น 296 คน

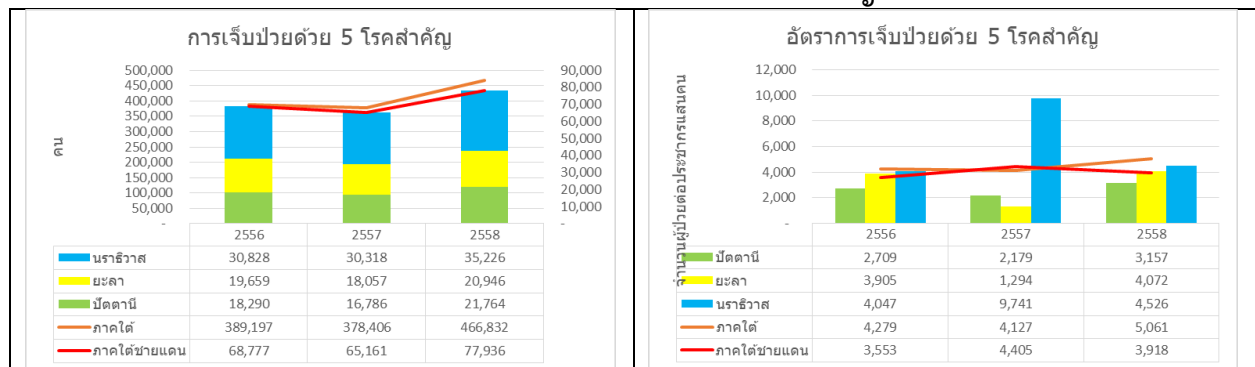
จำนวนและสัดส่วนพยาบาลวิชาชีพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

จำนวนพยาบาลเทคนิค มีแนวโน้มลดลงจากปี 2557 จาก 267คน ลดลงในปี 2558 เป็น 93 คน

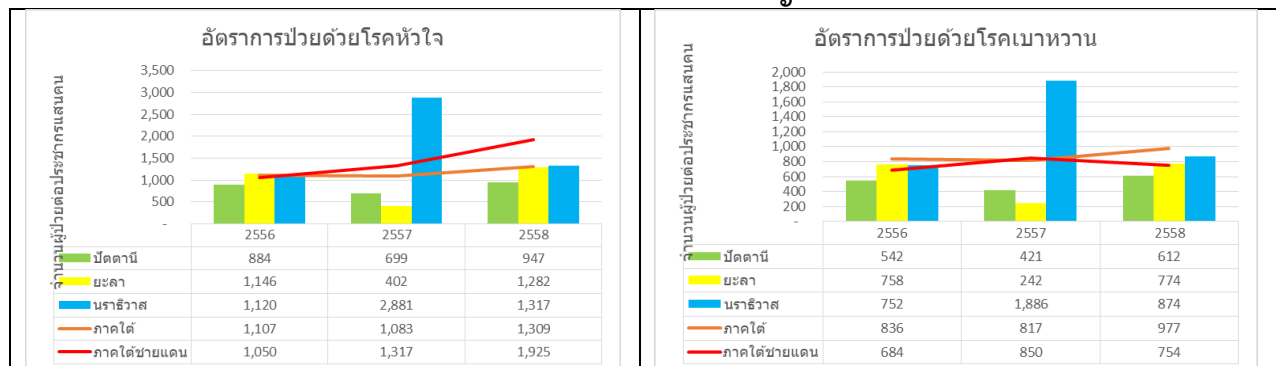
• อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคที่สำคัญ 5 ลำดับ

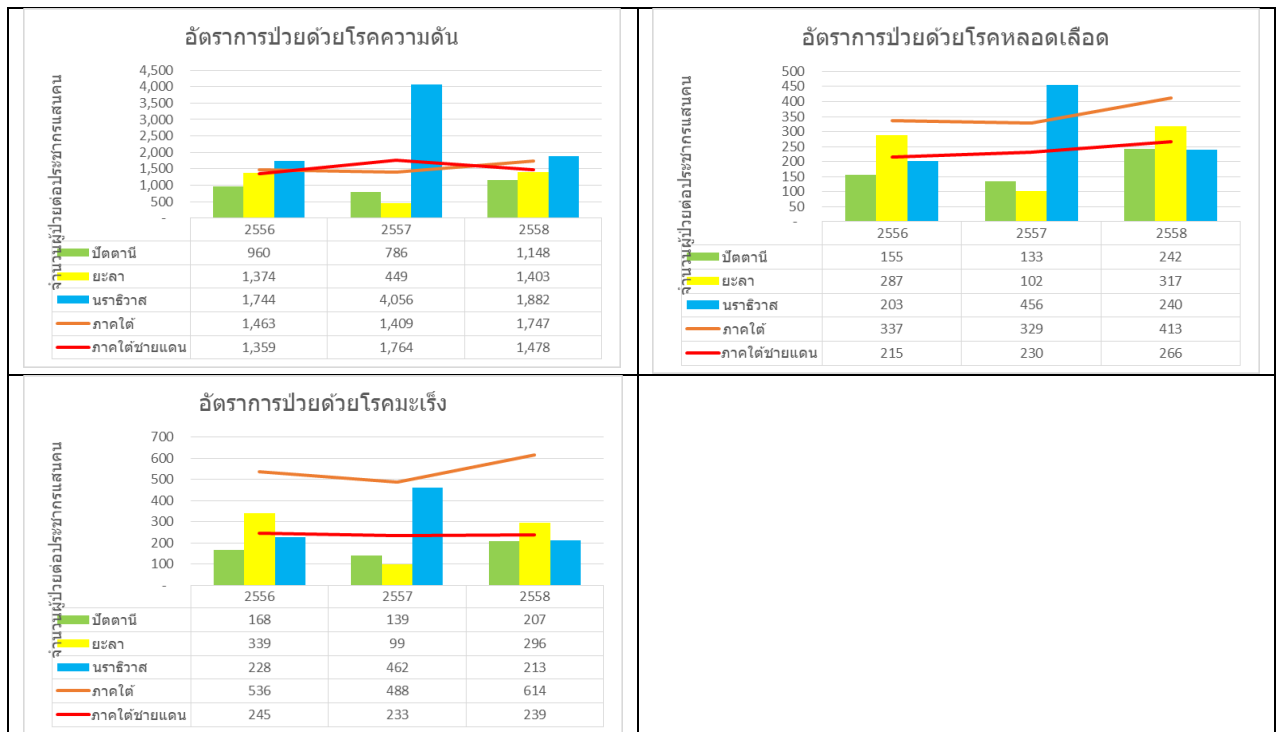
ตารางรายงานการเจ็บป่วย 5 โรคสำคัญ

อัตราการเจ็บป่วย 5 โรคสำคัญ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2557 จาก 4,404.59อัตราต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นในปี 2558 เป็น 3,918.38อัตราต่อประชากรแสนคน

การเจ็บป่วย 5 โรคสำคัญ

ในปี 2556 ประชากรส่วนใหญ่จะเจ็บป่วยสูงสุดด้วยโรคความดันโลหิตสูง ในอัตรา 1,359.44 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาเป็นโรคหัวใจ เบาหวาน มะเร็ง และหลอดเลือด ตามลำดับ

1.8 สภาวะแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดใต้ชายแดน

➤ จุดแข็ง

1. สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมต่อการผลิตพืชเขตร้อน โดยเฉพาะ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และเป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญของประเทศ
2. ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีสัดส่วนสูง สามารถพัฒนาความรู้และทักษะไปสู่แรงงานที่มีฝีมือและทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่
3. มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร อาทิ การแปรรูปยาง ไม้ยาง ปาล์มน้ำมัน และอุตสาหกรรมประมงเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอหนองจิกและเมืองปัตตานี รวมทั้งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนราธิวาสที่สามารถดึงดูดให้มีการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ได้มากขึ้น
4. ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศมีความหลากหลายทั้งทางบก (ป่าฮาลา-บาลา) และทางทะเล (หาดตะโละกาโปร์ หาดแหมแหม จังหวัดปัตตานี และหาดนราทัศน์ จังหวัดนราธิวาส) รวมทั้งมีประเพณี วัฒนธรรมโดดเด่นและเป็น อัตลักษณ์ของพื้นที่ สามารถพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวทั้งเชิงนิเวศ เชิงประวัติศาสตร์และเชิงวัฒนธรรม
5. โครงข่ายคมนาคมขนส่งสามารถเชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ เช่น ด่านชายแดน ท่าเรือ รถไฟ และสนามบิน รวมทั้งมีเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ (เบตง, สุโงโก-ลก) สามารถเชื่อมโยง การพัฒนาเศรษฐกิจกับภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้าน (รัฐกลันตัน และ รัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย)
6. มีสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นแหล่งองค์ความรู้ และงานวิจัยพัฒนานวัตกรรมที่สำคัญ อาทิ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (ด้านการแพทย์และสาธารณสุข) และมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งเป็นแหล่งความรู้และงานวิจัย ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สำคัญในพื้นที่
7. มีเมืองศูนย์กลางที่มีศักยภาพในการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่สามารถขยายผลจากโครงการเมืองต้นแบบเพื่อรองรับการขยายตัวทางการค้าและการท่องเที่ยวชายแดน เช่น เมืองยะลา เมืองปัตตานี และเมืองนราธิวาส

➤ จุดอ่อน

1. สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยและความเชื่อมั่นด้านการลงทุนในพื้นที่
2. เศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวในระดับต่ำ เนื่องจากพึ่งพาภาคเกษตรที่มีปัญหาประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเป็นเกษตรกรรายย่อยและมีการผลิตแบบดั้งเดิม มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรค่อนข้างน้อย รวมทั้งขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบ
3. ขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิต ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและบริการ อีกทั้งกำลังแรงงานมีทักษะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
4. ภาคอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีขั้นต้น เป็นผลิตภัณฑ์เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ ขาดการต่อยอดสู่อุตสาหกรรมใหม่ๆ
5. ประชาชนมีปัญหาความยากจนและปัญหาคุณภาพชีวิต ทั้งคุณภาพด้านการศึกษาและสาธารณสุข โดยเฉพาะสุขภาพแม่และเด็ก
6. ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเล การกัดเซาะชายฝั่งและปัญหาอุทกภัยมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น

➤ โอกาส

1. **การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ** เช่น กรอบการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย (IMT-GT) โครงการพัฒนาร่วมไทย – มาเลเซีย (JDA) โครงการยุทธศาสตร์ การพัฒนาร่วมสำหรับพื้นที่ ชายแดนไทย – มาเลเซีย (JDS) สร้างโอกาสในการขยายความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐาน การค้า และการลงทุนร่วมกัน
2. **การเปิดเสรีทางการค้าและการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** ภายหลังปี ๒๕๕๘ เป็นโอกาสของภาคการผลิตในการขยายตลาดสินค้าและบริการของพื้นที่ รวมทั้งมีโอกาสนในการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อเชื่อมโยงภายในภูมิภาคเพื่อรองรับการขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
3. **ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม** มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ รวมทั้งส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตจากการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตประชาชนให้มี ความสะดวกยิ่งขึ้น
4. **นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้** อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสงบสุขในพื้นที่และเป็นโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชน รวมถึงการพัฒนาสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ภายใต้โครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

➤ ภัยคุกคาม

1. **ความผันผวนของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรสำคัญ** รวมทั้งการที่ประเทศคู่ค้าสามารถผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเป็นวัตถุดิบในประเทศได้เอง ส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตร และยังทำให้ราคาสินค้าที่มีแนวโน้มลดลงตามไปด้วย กระทบต่อเนื่องไปยังรายได้ของเกษตรกร
2. **การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** มีผลต่อความผันผวนของฤดูกาล และการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง และคลื่นลมแรง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตในภาคการเกษตร ปศุสัตว์และประมง ซึ่งเป็นรายได้หลักของเกษตรกร รวมทั้งปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ที่มีแนวโน้มความรุนแรงมากขึ้น สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชน ส่งผลกระทบต่อการเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม
3. **การเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีภายใต้กรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** เปิดโอกาสให้มีการลักลอบทำงานในพื้นที่ โดยเฉพาะแรงงานจากประเทศเมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา ซึ่งส่วนใหญ่ทำงานในสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน เรือประมง ธุรกิจก่อสร้างและภาคบริการต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น ปัญหาความมั่นคง ปัญหายาเสพติด และปัญหาโรคอุบัติใหม่ อับติซ้ำที่เป็นภาระค่าใช้จ่ายของงบประมาณภาครัฐ และก่อให้เกิดการระบาดไปยังประชาชน

2. เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

จากการวิเคราะห์ศักยภาพ โอกาส ข้อจำกัด (SWOT) สภาพปัญหา/ ความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนจึงกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด โดยกำหนดวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียน”

คำอธิบายวิสัยทัศน์ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ในปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุผลใน 3 เรื่อง ประกอบด้วย

เมืองเกษตรก้าวหน้า ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ประมงชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล โดยในปี 2564 กลุ่มจังหวัด จะเป็นแหล่งผลิตรายางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล และปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ ภาคประมงมีประสิทธิภาพในการจับถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย โดยการส่งเสริมและวิจัยเพื่อคิดค้นนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิต การแปรรูปยางพารา ไม้ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนให้กับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

การค้าชายแดน หลังปี 2564 จะมีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สูงขึ้น ร้อยละ 6 ของมูลค่าเดิม โดยอาศัยศักยภาพของจังหวัดชายแดน คือ จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย รวมถึงเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยพัฒนาให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น สามารถรองรับการขนส่งและการค้าทั้งในและนอกประเทศ และสู่กลุ่มประเทศอาเซียน สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้และการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

การท่องเที่ยว หลังปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน มีเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศและอาเซียน การบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การบริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล มีระบบการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย

➤ จุดยืนในการพัฒนา (Positioning)

1. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าด้านเกษตร (อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุสัตว์)
2. ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ เมืองชายแดน เมืองต้นแบบ
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

3. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้

ชายแดน

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียน”

➤ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ รวม	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม 5 ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี				
			2560	2561	2562	2563	2564
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภูมิภาคเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5	อัตราการขยายตัวค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด เฉลี่ยปี 2554 – 2558 ร้อยละ 1.5 (มูลค่าเฉลี่ย 5 ปี 136,082 ล้านบาท)	-	-	1.5 (138,123)	2.0 (138,803)	2.5 (139,483)

หมายเหตุ : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2560

4. ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

➤ วัตถุประสงค์/เป้าหมายและตัวชี้วัด/แนวทางการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการตลาด

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม 5 ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			2560	2561	2562	2563	2564	
เพิ่มผลผลิต สินค้าและสร้าง มูลค่าเพิ่ม ผลผลิตด้าน เกษตร (ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุ สัตว์) เพิ่มขึ้น	1. ผลผลิตยางพารา เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไร่ละ 5 กิโลกรัมจากค่าฐาน	ผลผลิต (ปี 2559) 235 กิโลกรัม/ไร่	-	-	240	245	250	
	2. ผลผลิตปาล์ม น้ำมันเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไร่ ละ 200 กิโลกรัม จากค่าฐาน	ผลผลิตปี 2559 จำนวน 1,282 กิโลกรัม/ไร่	-	-	1,482	1,682	1,882	
	3. ปริมาณการเลี้ยง ปศุสัตว์ (แพะ/โค/ แกะ) สายพันธุ์ดี เพิ่มขึ้น 3 สายพันธุ์	NA	-	-	1	2	3	
	4. พื้นที่การปลูก มะพร้าว จำนวน 3,000 ไร่	NA	-	-	1,000 ไร่	2,000 ไร่	3,000 ไร่	
	5. พื้นที่ปลูกไม้ผล (ลองกอง ทุเรียน เงาะ มังคุด) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ของพื้นที่ ปลูก	พื้นที่ปลูกไม้ผล กลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดน ปี 2558 จำนวน 251,315 ไร่	-	-	3 %	6 %	10 %	
	6. ผลผลิตข้าวนาปี เพิ่มขึ้นไร่ละ 25 กิโลกรัม รวม 75 กิโลกรัม	ผลผลิตข้าวนาปี ประจำปี 2558 จำนวน 375 กิโลกรัมต่อไร่	-	-	400 กก/ไร่	425 กก/ไร่	450 กก/ไร่	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์) โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และการบริหารจัดการ
2. พัฒนาศักยภาพ เกษตรกร กลุ่มเครือข่าย สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการในลักษณะการรวมกลุ่มหรือเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน สร้างมูลค่าและเพิ่มอำนาจการต่อรอง
3. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตรโดยสนับสนุนเทคโนโลยีขั้นสูง ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และมีมูลค่าเพิ่ม
4. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าด้านเกษตร
5. ส่งเสริมช่องทางการตลาด และการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม 5 ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			2560	2561	2562	2563	2564	
1. มูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดนเพิ่มขึ้น	มูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 6	มูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มฯ ปี 2558 จำนวน 8,521.8 ล้านบาท	-	-	2% (8,692.236 ลบ.)	4% (8,862.672 ลบ.)	6% (9,033.108 ลบ.)	
	วงเงินลงทุนภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5	เงินลงทุนภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนปี 2559 จำนวน 17,850 ล้านบาท	-	-	2.5% (18,296.25 ลบ.)	5% (18,742.50 ลบ.)	7.5% (19,242.30 ลบ.)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. ปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ การบริหารจัดการน้ำ ระบบป้องกันอุทกภัย เพื่อรองรับการค้าการลงทุน
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณด่านพรมแดนและเมืองชายแดน เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อสร้างมูลค่า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ
4. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องทุกสาขาการผลิตให้มีความเข้มแข็ง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
5. พัฒนาและยกระดับทักษะฝีมือ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่
6. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยว
ชายแดน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม 5 ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			2560	2561	2562	2563	2564	
- รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น	รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6	รายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2559 จำนวน 6,436.6 ล้านบาท	-	-	2 % (6,565.3 30 ล้านบาท)	4 % (6,694.0 64 ล้านบาท)	6 % (6,822.7 96 ล้านบาท)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว
2. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงอาหาร เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น
3. พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
4. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น